Sentiments are for the most part traditional; we feel them because they were felt by those who preceded us.
—William Hazlit.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 32—Vol. LVI. Friday, 22nd August, 1958 REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER. Price: FOUR PENCE

NOTHING CAN STOP AFRICAN NATIONALISM . . . NKRUMAH

GHANA'S Independence will be incomplete until the total liberation of Africa has been achieved, the Prime Minister, Dr. Nkrumah, told reporters in Accra. According to the "Star's" Accra correspondent he added that it will not be complete until all people of African descent have gained equality and self-respect.

I asked Dr. Nkrumah how South African Africans qualify to take part in the conference of representatives of dependent people which he is organizing in Accra, since South Africa is independent and not dependent.

He replied that if some people in South Africa believe they are not free and have organized a nationalist movement they will be welcome at the conference.

So long as any people in any African territory say they are fighting for their freedom and have organized nationalist movements they will be admitted.

Africa, he said, has had long contact with Europe and most of the African communities have become multi-racial.

"Africans must accept this fact we can't go and say, 'All white men must leave Africa'."

Big Revolution

But, he added, in politics it is wrong for a minority based on race to form a government. It must be accepted that the majority should form the basis of government in Africa.

"Something is happening on the African continent and those who refuse to see it are heading for trouble.

"African nationalism is on the march. No atomic bomb, no threat can stop it."

He said that when he says "Hands off Africa" he includes "Hands off the Middle East."

The biggest revolution in international politics, he said, is that big matters are no longer decided by the big powers alone; the small powers also can play their part.

Naude To See Nehru?

MEMBERS of Parliament are, according to the "Star," hoping that Mr. Naude, Minister of Finance, will seize an opportunity when he visits India next month of making an informal, personal approach to Mr. Jawaharlal Nehru, the Indian Prime Minister, so as to help smooth out some of the misunderstandings existing between the Union and India.

But at present there appears to be little likelihood of this happening.

There would perhaps be a chance meeting if Mr. Nehru makes a point of meeting the delegates to the International Monetary Fund conference, which Mr. Naude is attending.

It was a chance meeting of this sort that led to two Nationalist Members of Parliament, Mr. Scholtz (Namaqualand) and Mr. van Niekerk, who was then M.P. for Etosha, making their unexpected but well-received invitation to Mr. Nehru earlier this year to visit South Africa.

They were then visiting India with the Commonwealth Parliamentary Association.

Mr. Naude is expected to leave South Africa by air at the end of next month to attend talks in New Delhi of the World Bank, the International Monetary Fund and the International Finance Corporation.

Although India still steadfastly maintains her opposition to South Africa's treatment of Indians in the Union, there has been a noticeable decline in the strength of her attacks on the Union. This has led to a marked easing of the hostility displayed by Indian officials to South Africans visiting India.

Nats Having Second Thoughts On SABRA Conference

THE "Rand Daily Mail" reports that the proposed "summit" conference in the Union of influential Europeans and non-Europeans has been put off for another four months.

The talks are to be between leading believers in apartheid and the country's non-White leaders.

Officials of the South African Bureau for Racial Affairs give two main reasons for the hold-up.

First: Statements by Professor L. J. du Plessis, of Potchefstroom University, and others who "have advocated meetings with the African National Congress and the Congress of Democrats and wrongly implied the sort of talks we have no intention of holding."

Second: "We don't want to make the mistake of being too hasty and having unrepresentative leaders."

Afrikaans Idea

Mr. W. E. Barker, Transvaal secretary of S.A.B.R.A., said: "The talks have not been called by S.A.B.R.A. The idea comes from the 'Volkskongres' on the Tomlinson Report at Bloemfontein.

"Statements like that made by Professor Du Plessis have given the impression we will meet organisations which sympathise with Communists,"

OPINION

FRIDAY, 22ND AUGUST, 1958

Mr. Naude Going To India

THERE are few things that could prove of greater educational value to members of the present government than visits to non-White countries. The temper of the slave-owner has warped their thinking on the man of colour so completely that most of them find it impossible to regard him as a human being with all the virtues (and vices) to which the race of Man is heir. For this reason, Mr. Naude's visit to New Delhi in another few weeks is a development with an interest all its own.

We do not expect Mr. Naude to return from India a Liberal. Miracles of that sort are unusual among ordinary men like the Nationalists. But we expect that when he gets to India he will come face to face with the achievements of a civilisation whose creators his government treats with the greatest scorn. He will meet the men and women who have made modern India and will discover that the quality of their thinking is to say the least, of good a standard as any he has come across in Western countries. Above all, we expect him, as an important representative of a people which at least regards itself as Christian, to realise that virtue and ability are things to which the White people do not have a monopoly. And when he returns, he might begin to realise the injustice his government does to the Indian—by denying him the right to make the best possible use of his life.

It would be wholly unrealistic to bear too much in mind the possibility that Mr. Naude might meet Mr. Nehru for purposes of exchanging ideas on South Africa's Indian problem. The position in South Africa at the moment is, as a result of the Prime Minister's illness, so fluid that the discussions would serve no very useful purpose. At best they can only enable Mr. Naude to get a closer and fuller picture of the mind of India on this question. Whether or not this would be useful at this stage nobody can say.

But the most important aspect of his visit, from the angle of short-term strategy, is that he might get a fuller and clearer picture of the power which is piling up not only in Asia but in Europe and America, against apartheid. Nobody will treat the Union delegation like pariahs. India is too civilised to resort to apartheid's manners like that. But at the same time Mr. Naude and his colleagues are not likely to be left in doubt about Asia's hostility to apartheid and the fact that the millions of that continent, in common with those of Africa, have set themselves the goal of pulling down the house that apartheid has built within the shortest time possible.

Comment On Men And Events

"The Voice Of Apartheid"

By JORDAN K. NGUBANE

THE Minister of External Affairs recently told Parliament that his government is giving serious consideration to the Russian and Egyptian broadcasts designed to make things hot for the White man in Africa. His remarks followed a campaign carried on by the Dutch Reformed Church, through its organ, "Die Kerkbode," whose purpose is to get the Government to do something about the broadcasts.

One of the writers in "Die Kerkbode" went to the extreme of suggesting that the licence fees for wireless receivers should be raised, allegedly to meet the costs of expanded services in the bid to counteract Radio Cairo and Radio Moscow, but quite clearly to make the owning of wireless receivers by the Africans a costly business.

The Minister, who knows the precise nature of the problems facing him, was rather evasive. This necessitates a closer view of it.

In the first place both Russia and Egypt are taking sides in a fight in which the men of apartheid are already at a very great disadvantage. The desire for self-determination is destroying the social order based on race. From Cairo to Cape Town men and women want to be free to make better use of their lives. The greatest opposition to this urge comes from the Union Government with its apartheid policy. And, in attacking apartheid, both Moscow and Cairo automatically place themselves on the side of the angels on the continent.

Fooled

For South Africa to jam the Russian and Egyptian broadcasts might stop some Africans hearing what is being said against White South Africa. But only the men of apartheid will be fooled by the jamming into thinking that this will be a decisive answer to Africa's demands to be free from race oppression. On the contrary, the jamming, which some men of apartheid are seriously considering, would prove once more that what apartheid really wants is to remain purely a negative force, opposing every move to better the lot of the African. And if one day that brings the wrath of the continent's millions on the heads of the men of apartheid, their shortsightedness alone would be to blame.

This danger becomes very real when it is remembered that additions and improvements are being made to Radio Accra which will enable Ghana to speak to the millions of the continent in a language they will understand. Russia and Egypt are not as close to the peoples of Negro Africa as are the Ghanaians. And they have conflicting ambitions when it comes to Africa. Ghana, on the other hand, has no designs on the peoples now in bondage. Her primary interest is to see them free; to see them take their rightful place among the nations of the world by her side. And when her voice comes over the air it will have the warm, emotional ring of that of people who know what it is to be a slave under the race oppressor.

Isolating Apartheid

To jam it will not only accelerate the process of isolating the men of apartheid; it will create new obstacles in the way of the Union Government's policy of making friends with the emergent peoples of Africa.

But all this is only one aspect of the racio-ideological war now going on in Africa. The men and women of Africa are fighting their own war against the race oppressor; the issue in this war is between democracy and the apartheid brand of totalitarianism. All forms of totalitarianism, whether of the Right or the Left, are wicked. The peoples of Africa are fighting the evil from the Right. And in doing that they confront apartheid with the challenge to produce a constructive and progressive policy which will make it possible for Black and White to live together as neighbours. It is this challenge which the broadcasts under discussion basically underline and sharpen.

Quite frankly, apartheid is incapable of meeting this challenge. Its negativism is fundamentally a confession of inability to solve the race problem. The danger here is that with the pressures now being organised against apartheid, the possibility of war between Black and White begins to be real. If precedents are any guide, Russia made

effective use of the Radio in Asia to sharpen conflict. And at the psychological moment, she did not hesitate to furnish arms. Nasser has not been a bad student of his Russian teachers. Both are now co-operating in a massive onslaught on Africa. The men of apartheid hope to repel these attacks by the simple technique of either jamming the broadcasts or telling the rest of Africa what a fine job they are doing in Africa when they enslave the man of colour and treat the honour of the African woman as a thing for public scorn.

War Clouds

If war clouds begin to rise on the horizon the question which we have to consider is: What will be the role of the Union African in the coming conflict? Quite clearly and in this connection nobody need be left in any doubt: There will be no place for us on the side of apartheid.

Having made this point clear, as the majority group, it becomes our duty, now more than at any other time, to work with the greatest determination possible for the acceptance by both White and non-White of loyalties which will transcend race and have a similar meaning on both sides of the racial line.

Our fathers met in Bloemfontein in 1912 and resolved to transform South Africa into a truly free nation in which race would be no bar to opportunity. They wanted to be free to take the best from both the East and the West and to compound this with what was best from Africa and from there produce a cultural amalgam which would be distinctly South African and within which all the peoples of our land would have the opportunity to make the best possible use of their talents. They established the African National Congress to propagate this ideal.

It is a powerful and constructive goal which, in fifty years, has survived the most savage onslaughts from the totalitarians of both the Right and the Left. And, when the issue of war begins to loom on the horizon, the 1912 ideal should bind the like-minded of all races in one massive front to save the country from the sure disaster towards which it is being driven by apartheid. Talk of jamming the broadcasts under discussion, or of beaming into Africa the "Voice of Apartheid" merely accelerates movement towards a clash between Black and White—for apartheid is so wicked, its existence is provocation to the man of colour everywhere.

Another Professor Speaks Of "Freedom" For The African

WHEN total apartheid comes the Africans must be given the political, social and economic freedoms possessed by the Whites, Prof. J. L. Sadie, of the South African Bureau of Racial Affairs, said in Cape Town.

Professor Sadie was giving a lecture, "Total Apartheid In Practice," at the University of Cape Town.

How would total separation be carried out? Separate "provinces" would be established, and there the African would be allowed to develop politically in peace.

He would be able to co-operate with Whites on an equal footing.

Whites would lose their fears of being overwhelmed and of having to concede their right to self-determination. They would be more willing to make concessions.

Within such a structure Africans would have a better chance of reaching political maturity and responsibility, without disputes or discord. They would have self-government.

Economically speaking, the White and the African wer equally dependent on each other, but living apart would not mean separate economic systems, nor that there would not be any movement of people between the two groups.

* *And the Coloureds? They are an integral part of the European population, said Professor Sadie. They would not get separate areas like the Africans, but there would be an apartheid in which they could develop without competition from Europeans.—Sapa*

Ghana Girls: More Protection

The age of consent in Ghana is to be raised from 13 to 14 "to give girls more protection against dangers arising from their own ignorance and precocity."

A Bill published in Accra also proposes to extend the legal status of juveniles up to the age of 17, instead of 16 as at present.

Whipping is to be abolished as a punishment for juveniles, and the minimum age for the infliction of capital punishment is raised from 16 to 17 years.
—Sapa-Reuter.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

India's Progress Since Independence

ELEVEN years is a short period in the history of a nation. In this period, however, India has moved a considerable distance towards its goal of a welfare state.

The face of India was melancholy even when she became free on 15th August, 1947, for there were difficulties in every sphere. The war had left a gaping wound in the economy. There were shortages. The population was on the increase. The newly formed Congress led by Prime Minister Nehru faced this challenge with hope and confidence.

Adoption of a Republican Constitution in 1950, and the general elections in 1951, and again in 1947, on the basis of adult franchise were remarkable steps in the evolution of one of the biggest secular democracies in the world.

Princely States

The process of political stabilisation continued with the integration of nearly 600 princely states into the Union of India and the abolition of landlordism, thus effacing feudalism, which Indian public opinion considered an anachronism. A multitude of peasants who had been so long deprived of their legitimate rights on land became its owners. The same process was to be seen in a further reorganisation of states in 1956.

The social evil of untouchability, the practice of which Mahatma Gandhi described as the greatest sin of the nation, was abolished by legislation and was made punishable by law.

The Bhoodan (land-gift) movement started in 1951. It is unique movement of great social significance in India, seeking to bring about an agrarian revolution. The movement aims at collection of land from owners as 'gift' and its distribution to the landless. This effort to solve the land problem through a peaceful revolution was initiated by Acharya Vinoba Bhave, a disciple of Mahatma Gandhi. The total collection of 'gift' land was 4,142,792 acres till the end of 1956.

Planning Commission

For economic development, the Government set up a Planning Commission to plan for the "most effective and balanced utilisation of the country's resources". The First Five-Year Plan covered the period from April 1952 to March 1956. The total investment was 23,560 million rupees.

The central objective of planning is to raise the standard of living and to open to the people opportunities for a richer and more varied life.

Before this could be achieved, the Plan stressed the necessity of rationalisation of agriculture and industry on more secular foundations, and better relation between the two so ordered that opportunities for employment in industry would grow and relieve the chronic under-employment in agriculture.

Thanks to the First Plan, the national income increased by 17.5 per cent and the per capita income by about 11 per cent—from Rs. 253 to Rs. 281.

Power

Great emphasis is laid on agriculture, irrigation and power. At the commencement of the Plan, food production was 5.40 million tons. The target was 6,19 million tons, but the actual output came to 6.49 million tons. In 1950 51, 51 million acres were under irrigation. The Plan aimed at 79.7 million acres, attained 65 million acres.

Electric energy produced at the beginning of the Plan was 2.3 million kilowatts; the Plan's target was 3 6 million killowatts. Energy actually produced was 5.4 million kilowatts.

The nation-wide Community Development Programme is bringing over larger sections of India's population into the movement for national reconstruction and self-help.

It was during this period that large river valley projects were undertaken, resulting in the construction of large dams over a number of big rivers which were harnessed for the first time for flood control, irrigation and power. Also during this period a locomotive workshop, an integral coach factory and a fertiliser factory were set up, besides oil refineries.

Second Plan

The Second Five Year Plan, which commenced in April 1956, has the same central objective of promoting rapid and balanced economic development. Within this broad approach, the Plan has been implemented to try to raise the national income by 25 per cent. Rapid industrialisation, with particular emphasis on the development of basic and heavy industries, expansion of employment opportunities and a more even distribution of economic power are the other objectives. There is to be expansion of small-scale, cottage and medium industries which will ensure a more equitable distribution of income.

The proposed outlay amounts to Rs. 48,000 million; in the first plan it was below 20,000 million rupees.

Substantial economic progress was made by India in a number of sectors during the first year of the Second Plan. The increase in food production amounted to 1.4 million tons. There was also appreciable increase in the production of cotton and sugar. Industrial production improved by nearly 9 per cent.

Steel Plants

Three gigantic steel plants which are under construction are expected to go into production shortly. Their full outturn of finished steel will make India self-sufficient in her requirements.

In the field of atomic research, India is now maintaining the lead in Asia. She has raised a strong protest against the harnessing of atomic power for destructive purposes and advocated its use for the good of mankind.

It is in tune with this policy that India created an Atomic Commission in 1948 to lay the foundation of the country's atomic development. Its immediate aims were the promotion of nuclear research, prospecting and processing of raw materials and the setting up of an experimental reactor.

India's long-term objective is to generate atomic power to turn her industries and supply tools to science to improve agriculture and fight disease. With this end in view, the Department of Atomic Energy was opened in 1954 and is under the direct control of the Prime Minister.

Reacto

A swimming pool reactor designed and built by the Atomic Energy Department went into operation on August 4th, 1956, and the reactor was named 'Apsara', a nymph. The reactor will produce isotopes for biological, medical and industrial research and will be used for training engineers for the projects to be erected in future.

The construction of the Indo-Canadian reactor, the second in the series, is in the process of completion and a third is expected to go into operation by the end of this year.

These and other similar developments in the industrial field have begun to provide an expanded area of opportunity and enterprise to the masses of India. There is greater confidence now in the average person that he can utilise his talents profitably, not only for his own good but also for the good of the country. The range of vocations available to him has widened and will continue to widen as industrial development increases. There is a feeling that the people are on the march, that not only is the face of India changing but that it is they themselves who are changing it.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade,
38 Market Street,
Cor. Diagonal & Market Sts.
Johannesburg. 'Phone 33-1654.

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "
Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

The 'Kashmir Princess'

By A. S. KARNIK

Island People Save Our Lives

DIKSHIT suggested that we should immediately get on to the beach. I was content to remain where we were. I said, "Let us spend the remaining night on the rock."

He looked at his watch—a superb machine, still working after nine hours of immersion in salt water. It was just past 1-30 a.m.

He explained to me that it was now low tide, and by morning the rock would be submerged with the high tide. I pleaded that we should rest on the rock for about half an hour, to which he consented.

The Beach

After about a quarter of an hour later, we recovered sufficiently to resume our journey to the golden, glittering beach. We undid the knot which had till now kept us together.

I tried to get up and found that my legs just couldn't bear the weight of my body, especially on on this rocky, uneven terrain. Similarly Dikshit couldn't walk without support.

The rocks were covered with slippery, vegetation. We proceeded from rock to rock on our way to the beach. But progress was slow.

We continued a set routine, groping for rocks and then stepping forward. After nearly two hours we came to the end of the rocky terrain and waded in knee-deep water. We had to cross only about twenty yards to get on to the dry sandy beach.

Once ashore on the lonely island, our thoughts naturally turned to the immediate future,

"I don't think any one lives on this island," said Dikshit.

I agreed with him

"How long do you think we could live here?

"Indefinitely, I suppose," I suggested.

"How about food and water?"

"Nothing to worry about. Look, there are so many coconut trees. Coconuts for dinner, and water, of course, from the coconuts."

And then the Robinson Crusoe spirit awoke in me and I said, "if no one comes looking for us within a fortnight or so, we will start making a boat and sail to Singapore."

Dikshit didn't laugh. Perhaps he couldn't treat the matter as lightly as I was doing. He felt his two sons, wife and aged parents would be worried to death over him. Seeing him so grave I thought of my fiancee and parents and my other family members, too

And to cheer both of us I said that by morning a fisherman's boat was bound to turn up. We both felt somewhat relieved by the prospect of rescue. The time was 3-30 a.m. We now looked at the sea. Calm and smiling and friendly, it appeared now

We were exhausted from the past nine hours' activity and badly in need of rest. Dikshit suggested that we should move on to a sheltered place.

But I was not prepared to move a step further, even though he warned me that the sands would shift when the tide rose. I helped Dikshit sit down.

He was in great pain, when, making any movement, due to his broken collar-bone. My injured legs hurt me badly, whenever I tried to help him to rise or lie down, yet not so badly as to be unbearable.

He suggested then, that I should set his broken bone. I was scared that, being inexperienced, I might hurt him. Then, at his continued request and under directions, I did what I could.

Wet clothes were our next worry. I pulled off my shirt and tried to squeeze the water from it. But I had no strength for this task. I tried to wave the shirt to and fro in an attempt to dry it. It was useless, so I put it back and we both lay down on the jackets on the sand.

It was cold and we couldn't sleep, but we lay there, resting our tired and aching bodies. Dikshit was moaning with pain and shivering from cold.

I tried to keep him warm by rubbing his body with my palms. Then I slept for some time.

About an hour after we stretched ourselves on the beach, a strong cold wind started blowing, which chilled us to the bone. We were compelled to take refuge elsewhere.

After searching a little we chose a spot near a bushy hedge, at the foot of a stubby little coconut tree. But the wind managed to sneak around the tree

I was worried by the fact that we were wet. This cold wind might give us pneumonia or high fever Should such a catastrophe befall us it would find us completely helpless.

Sleep was not possible under such circumstances. I sat up beside Dikshit. He had kept his eyes closed and was complainidg about the cold wind. I looked around. A number of palm fronds were lying around.

I rose and painfully collected some of them. Placing these fronds one above the other on the right side of Dikshit, from where the wind was blowing, a barricade about three feet high was formed, which somewhat sheltered us from the wind.

We talked for a while. Suddenly our attention was focussed on the big coconuts hanging from the stubby tree under which we were sleeping. Dikshit said, half humorously: "It will be a pity if we hit by a coconut and injured.

I then suggested that if we covered our faces, the chances of safety would be heightened. A little later my attention was arrested by the bright tree tops above us.

A surge of joy ran through me, and excitedly I told Dikshit that there must be a water pond just behind us. The moonlight was reflected on the trees by the water.

Dikshit was too tired to express any joy, and passed into peaceful slumber. I was tired and chilled too but could not sleep.

Vacantly I kept gazing at the waving fronds above and the patch of the sky visible through them. Soon after I must have passed into slumber myself and dreamed of my family and fiancee who must have given me up for dead...

When I woke up, Dikshit was still sleeping soundly, and I noticed that his little black beard looked funny in his youthful face. It was bright daylight and the high-tide had advanced to only a a few feet away from us.

It was fortunate for us that the cold wind had started blowing in the middle of the night and we were forced to take refuge here; or else, we would once again have been immersed in sea water.

I sat up and looked around Greenish-blue water, rippled in the rosy light of the dawn. Yonder lay the rest of the land, gay and smiling, as if refreshed after a nightful of sleep.

Dikshit was still asleep. My throat was dry from thirst. I must have some water.

Strangers

Leaving Dikshit alone, for I knew that on this uninhabited island there was no danger at all, I rose to look for the pond. I walked up slowly, in my wet shirt and short underwear and looked around. I had a shock of dismay. There was no pond of water. The reflection on the coconut palms came from the sea water off the beach.

Hopefully I now tried to look for fallen coconuts. The sand was littered with tiny nuts which contained neither water nor edible contents.

I then thought of using these nuts as projectiles to bring down the green coconuts. I made a vain attempt. For soon I became aware of my physical incapacity.

I had not much strength in my arms. The shell I threw up hardly went up ten feet.

It was unlikely due to my weakness, that I could climb up a coconut tree. But now in this emergency, I felt I must make an attempt.

As I was looking for a suitable tree I noticed that some trees had steps cut into them. Though the island was uninhabited, it must have been frequented by someone, possibly to collect coconuts.

We could afford to wait. I abandoned all thoughts of making a boat to take us back to civilisation. We were bound to be rescued within a month or two or perhaps even after three or four days. The steps cut in the trees brought safety within reach.

But thirst attacked my throat and my stomach started griping through hunger.

I walked a little further around the curve in the island, leaving Dikshit out of sight, and came to a bent tree. I thought I could crawl on it, partly supporting myself on my stomach. When I reached within a few feet of this tree, I noticed that it was infested with big red ants, streaming up and down.

If I could burn down or smoke them, I could easily bring down the coco-nuts, not more than 20 feet high. Fire and smoke. Wonderful idea. But to create them, I turned back to hedge where a number of small white stones were scattered.

But alas, they were soaked with morning dew, so were the

leaves and shrubs and palm-fronds. Smoke and fire were out of the question I returned to the tree and was about to pull off my shirt to brush away the ants, when I heard someone shouting "Ho.ya, Hoya!"

Fear

I turned around to see who was calling me. It could not be Dikshit, for the shouts came from more than one person and emanated from the direction opposite to the place where I had left my friend.

I stood on my guard, and didn't have to wait for long for the mystery to unveil. From the turning at the north end of the island, four persons with somewhat Chinese features appeared.

Two of them wore large checked shirts, with loin clothes around their waists. They carried in their hands blunt blades, about 20 inches long, similar to those used for grass-cutting. The other two were in plain shirts and trousers, and had black velvet caps on their heads.

I shuddered. 'Killers', I thought. They couldn't have come here to our rescue. Why did they carry those grim-looking blades in their hands?

I remembered the powerful searchlight. I felt certain that these must be the accomplices of the same agency that had blown up our aeroplane, now out to destroy the last shred of evidence of their dastardly crime.

I start d walking back to Dikshit, as fast as I could. The distance between the four men and me was being reduced, with every step of retreat.

What a horrible thing it would be! Perhaps we would be racked into pieces.

I was thinking of taking a fighting chance, at least, making it harder for them to overpower us Give them, too, a taste of death if I could.

Yes, the hard coconut shells could be very useful. I thought of arming myself with a few and hurling them into the faces of the attackers.

No, it would be better to attack the person carrying the blade. Snatch it from him and attack the whole lot of them. I bent down to pick up the nuts.

No Danger

Soon, a change of plan struck me. Dikshit was lying down, incapable of any resistance. Ridiculous idea to show fight when I was one against four.

On the other hand, if I were to pose as utterly helpless, they might delay the attack. I did not pick up any of the nuts, but kept three of them within easy reach, at my feet, should any emergency arise.

I stood, about three feet from Dikshit, partly shielding him from the approaching men. Three of them stood in a row, and the oldest of them, probably their leader, stood a step or two ahead of the rest.

The leader, raised his right arm, bent it at the elbow and said, "Hai" I reciprocated similarly, wondering what was going to happen next.

The whole lot approached within six or seven feet of us. The leader walked forward, looked at my blood-stained legs and went straight to Dikshit, peered hard at his face, checked his epaulets and said "Capiton."

This was the first word he uttered which I could understand. Otherwise he sent out a volley of unintelligible words

Since the fellow could recognise a captain from his insignia, my suspicion grew stronger. But as there was no sign of attack yet, probably they had orders to take us alive.

As the three men came closer, Dikshit asked me to help him sit up. As I was helping him, one of the three persons came forward to help, threw the dull, rusty blade on the sand. What a relief. Now only one was left armed.

I kept my eyes on him all the time. Dikshit asked for a cigarette. In sign language I tried to explain and it worked.

One of them pulled out a cigarette and lighted it. Dikshit supported his body with his left arm and couldn't hold the cigarette. At Dikshit's request one of them placed the cigarette in his hand and helped him to smoke it.

He drew puff after puff and said that this was the most enjoyable cigarette he ever had in his whole life.

While Dikshit was puffing away at his cigarette, I pointed to the coconuts and requesting them to pull a few down, made gestures explaining that we were thirsty. I had expected that one of them would climb up a tree. Nothing of that kind happened.

The chief shouted out a blaber of words, and one of them instantly vanished. Then I made one of them light a fire and we both dried Dikshit's and my shirts over it. Our underwear had already dried by this time.

As we were putting on our dried shirts, a new man appeared, who carried a long bamboo pole in his hand. Fear of their killing us had now vanished. The man with the bamboo pole pulled down a number of coconuts, sliced their tops with the long knife, which was now lying in the sand, and gave one in turn to us.

We gulped its sweet water, the sweetest we ever had, in one breath and requested a coconut each. Life sprang back into us.

Dikshit stood up We then requested them for the tender kernel of the coconuts. Hurriedly, greedily, we devoured it.

Almost at once the departed man returned, running. He carried a thermos flask in one hand and a small alluminium tiffin carrier in the other.

He pulled out a glass tumbler from under his arm, handed it to Dikshit and filled it with warm brown tea, and poured a cupful in the flask cover for me. It contained no milk, nor any lemon. But its tender flavour and taste made us feel that, it was the best cup of tea in the world.

As the warm fluid went down our throats, it brought back to us much of our lost vigour and strength. Then the strangers offered us freshly cooked sago pancakes and sugar. What a delicious meal it was!

Friends

It transformed the lonely island into a cool, luxurious refuge and the apparent 'killers' into 'angels'. Our intimacy increased and we entered into conversation through the sign language, as best we could.

On the sand I drew a house and asked where they lived on the island. They pointed in the direction from where they had emerged. They then urged us to walk with them in that direction.

I used my tie as a sling around Dikshit's neck to support his injured right arm. We then picked up our jackets and followed our saviours.

When we had walked about thirty yards, their chief pointed out to a Dakota in the sky. It was eight o'clock in the mourning. It must be a reconnaissance plane, hovering over the spot of the crash. It flew there for a while and then vanished.

We kept walking, I presumed, towards the huts of these kindly men, Dikshit, with three of them, was twenty yards ahead of the rest. I couldn't keep pace and had to trot behind.

Two of the younger ones, hardly sixteen years of age, kept me company. They obviously knew a few English words, for one of them said, pointing to each one of us in turn, "Friends." They had indeed been friends to us—and such nice friends.

(To be continued)

"Kashmir Princess" (Copyright 1958) Jaico Publishing House.

LATEST ARRIVAL FROM MOTHER INDIA

SAREES

RAYON was £4 7s. 6d. Now 47s. 6d. Mundani Border.
KASHMIRI SILK was £4 17s. 6d. Now 49s. 6d. ea.
DORIYA, Miss MARRY, Champa Kali in Art Silk was up to £4 17s. 6d., Now 51s.

Agarbatti

Three Roses 3 Tolas 3s. Tin
Chameli 1s. 6d. Pkt. Gateway of India 3 tola 4s. tin, 6 tolas 8s. tin, Darbar 3 tola 3s. pkt., Captain 2s. 3d. pkt.
Vasanti (with Athar Bottle) 6 tolas 4s. 6d. tin, 4 tolas 3s. 6d. tin, 3 tolas 2s. 9d. tin.
Jhangir 1s. 6d. pkt.
Steamer Brand No. 444 Ex India 7s. 9d. doz
Steamer Brand No. 444 Ex Pakistan 6s. 6d. doz.
Meelad 4 Tola 3s. Pkt.

Electrical Table Lamps

With Taj and flower cutting 40s., 30s. and 25s. ea.
And many beautiful range.

GANGA VAN LADIES ARTIFICIAL HAIR

No. 1, 4s., No. 2, 5s., No. 3, 9s., No. 4, 10s. 6d. each.
All above with strings inside.
Quality A 12s. 6d., B. 18s. 6d. C 22s. 6d. each.
All fine quality without strings.

Muradabadi Silverware

Gulabdani 12s. 6d, 15s., 17s. 6d. and 20s.
Lobandan 15s., Athardan 12s. 6d. ea. Soormadan 12s. 6d., 15s., and 17s. 6d. ea.

Carom Boards

At last after a lapse of many years we have been successful in importing the original Carom Boards from India (with Extra five other games.) Well constructed and highly polished at £6—6—0 complete set.
Order now before it is too late.

We cater for Birthday and Wedding Gifts in large Range.

A. K. HOOSEN & SONS,
116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 2168.
DURBAN.

Invitation to country visitors when next in Durban. You are cordially invited to view the City of Durban from the roof top of the tallest Indian owned centrally situated Hoosen's Building and to also visit our exclusive little gift shop and showroom on the ground floor.

Freedom In America Today—II

Dangers Of A Police State

WALLACE: Let's stay with the FBI for just a minute. From the time that J. Edgar Hoover was appointed its director in 1924, more than 200,000-odd convictions have been recorded in cases investigated by the FBI. That includes the cases of Alger Hiss, atom spies Julius and Ethel Rosenberg, Harry Gold and David Greenglass, as well as Russian spy Rudolf Abel, who was captured last year. Are you in any sense suggesting that this work is unnecessary and that the FBI should go out of business? In these areas?

EATON: I don't think necessarily that it should go out of business but it should confine itself to legitimate police work. I think its importance is enormously exaggerated and that it makes no such contribution to the upbuilding of this country or to our respect abroad as its literature and those who support its publicity suggest.

W.: The fact remains that the FBI has served to the satisfaction of five Presidents. It recently had the overwhelming support of Congress when it asked for protection of its secret files. And as J. Edgar Hoover himself has said, the FBI is "zealously watched by the executive, the judicial, and the legislative branches" of the government. What more can you want?

E.: If we want a police state that is all right, but add to the FBI the scores of other agencies that are engaged in the same thing; for instance, the Central Intelligence Agency. One of its jobs is to check the FBI to see whether it is doing its duty. You get one organization checking another and you get to a state of affairs that I think this nation is not going to be proud of. I am just as sure as I am alive that one of these days there will be an enormous reaction against this in the United States because every department of government now has its own investigators and, in many cases, its own police force, to creep up on the citizens. I am a farmer. Even the poor farmer now has a representative of the Agriculture Department coming out to see if he's sowing more crops than he ought to. And so it goes, through almost a hundred other governmental agencies with investigatory and police powers.

W.: Well, let me ask you this, sir. Obviously these branches, these police branches, if you will, are being established at the suggestion of persons who feel they are necessary. Why do you think we are, as you suggest, turning into a kind of modified police state ourselves?

E.: Well, you know, you create an agency to remove some abuse. But when you remove that abuse you may create twenty others to to take its place. This way you throttle and restrict your people. Take it in connection with scientists. I think our scientific development in this country has been enormously retarded. The scientist is conscious that the FBI is breathing down the back of his neck all the time, scaring him. He is not even allowed to talk to his wife about secret things. We've gotten so enchanted with the value of these security measures that we have carried them to an enormous extent and we have even praised the FBI for violating the rights of free men. But if you were to take the police forces of the cities and of the counties and of the state and the governmental agencies and add them up, Hitler in his prime, through the Gestapo, never had any such extensive spy organizations as we have in this country today.

W.: You really think we have a more serious, more far-reaching spy organization, and you say this seriously, than the Gestapo of Adolf Hitler?

E.: I believe it profoundly and if we had time I would take nearly every governmental agency and show you its secret intelligence force. Take the Treasury Department with its fifty to sixty thousand employees and tax agents, working in that field. Take the Department of State with all of its supervision over visas and passports and the coming and going of people.

W.: We must be a very insecure people if we feel the need for this kind of police supervision.

E.: Yes, I think we have less confidence in our people maybe than any nation that I know of on earth. We're certainly worse it that respect than the Russians.

W.: How did we get this way? Here was an America that was free and independent and suddenly we have turned into, if we or to believe what you say, a frightened and insecure people?

E.: Two world wars and the prospect of a third have created these conditions. We are always afraid we would be accused of doing something for our enemy. Recently our enemy was Germany and Japan and everyone was suspected of being pro-German or pro-Japanese. Now we are suspected of being maybe not friendly enough with Germany and Japan. Also, we are under suspicion if we are friendly to Russia and Red China. It's a spirit of suspicion that is unworthy of this nation; it must be abandoned.

W.: Let's come, though, directly to the issue that is involved. If we do feel insecure, we are that way because, vis-a-vis Russia, we believe that perhaps they want to take us over, they want to attack us, and we have to defend our way of life against an unfree way of life. Last winter, in a news conference, Mr. Eaton—and this is a quote—you said: "There is more spirit of war in the United States than in any other country in the world." You've made similar charges before and since. On what do you base them?

E.: Take the pronouncements of the State Department or our representatives in the UN. Almost every week you'll hear this said: 'We're in a position for massive retaliation, at the times and and places of our own choosing, with the most deadly weapons the world can create." Almost every day there goes out from some department of government in the United States—either Defense or State—a boast of our great power and what we're going to do to the other fellow if he doesn't behave himself. And when we say behave, we mean we want him to give up his philosophy and his way of life and adopt ours. Now ours, no doubt, is better. But I don't believe we have any right to threaten him with death is he doesn't accept our way of life and theory of human destiny.

W.: I'm sure there are many people—many Americans—who differ with our foreign policy, but they don't make the charges you have done that the cold war is America's fault. What people, what forces in America, are behind making the cold war America's fault?

E.: Mainly politicians, people in government office. They have believed that communism is a frightful thing that ought to be destroyed and that any suggestion that it be allowed to live is betraying our country. All of that is folly. We can't destroy communism. It's there to stay. Russia, China—there's nothing we can do to make them give up communism or to overthrow them. They have more military power than we have. I don't for a moment say that they are not without their very serious objectionable qualities. I think the original Communist thought that maybe he could persuade the world to accept his doctrines. But I am sure that any intelligent Russian has given up any notion that the United States could ever become communist. We are the only nation that doesn't have a single Socialist in its Senate or its House, the only nation that doesn't have a large representation in its Parliament of people who believe in government ownership of everything. America is a capitalist country. It's one that's devoted to free enterprise and democracy and there's just no power in the world that could overthrow those institutions. They could kill us all, but they could never make Communists out of us. And to imagine that they could convert us to communism is just silly.

DRY CHILLIES
Gross 33 lbs Bag for 33/6
Strong Brooms with long sticks made by Africans, 25/9 per dozen.
Small Brooms with short sticks 3/3 per dozen.
MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

Phone 34-1349 P. O. Box 1549.
MASTER BROS.
(PTY) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

World Newsreel . . .

(FROM SAPA REUTER)

Nehru Agrees

THE Prime Minister of India, Mr. Jawaharlal Nehru, announced in Parliament that he had agreed to a suggestion by Mr. Firoz Khan Noon, the Pakistan Prime Minister, that they should meet to discuss Indo-Pakistan border disputes.

Mr. Noon had written to him, said Mr. Nehru, he replied proposing New Delhi as the venue.

Mr. Nehru said that his correspondence with Mr. Noon on the recent East Pakistan-East Bengal border shooting had not produced satisfactory results.

Kaka Kalekar And The Caste System

Dr. Kaka Saheb Kalekar, a member of the Indian Parliament and confidant of the late Mahatma Gandhi, said that self-assertion of the untouchables and other lower castes was speeding up the destruction of the caste system in India.

Speaking to 100 Baltimore civic leaders representing many racial, religious and professional groups, he explained that Indian social restrictions were not the result of race or colour, but had religious origins. He said that his people were determined to destroy the caste system in one generation.

Indians, he added, felt all religions were basically true and his people assimilated the good features of the various forms of worship.

Sukarno For Co-Existence

President Sukarno of Indonesia urged "co-existence" between the West and Asian nationalism.

In a broadcast to the nation on the anniversary of Indonesian independence, he said the West did not understand the reality of nationalism in Asia and Africa.

One of the reasons for tension and conflict was that the West appeared to assume that it was its task to make others look and act like itself.

He added: "We have always proposed co-existence between the Communist and non-Communist blocs; now we also propose co-existence between us and you."

He said the influence of the Asian-African nations represented a "third potential" in the world divided by Communists and anti-Communists.

Drinking Water Shortage In Delhi

An acute shortage of drinking water in Delhi on Monday closed schools and forced members of Parliament to drink aerated waters or coffee instead.

The shortage is caused by a rapid retreat of the Jumna River, leaving the channel to the pumping station dry. Delhi suffered severe floods only last month.

Meanwhile, about 3,000 labourers are working on a new channel to the pumping station which is at present able to handle only a sixth of the supply needed.

Firing In Quemoy

Communists' guns fired 88 shells at the Quemoy Islands between Sunday night but caused no casualties, the Nationalist Defence Ministry reported.

It said 42 rounds were fired at Little Quemoy and nearby Tan Islets from Amoy and 46 at Quemoy from Tateng Island.

Border Opened

The border between East Pakistan and Tripura State, Assam, the Press Trust of India reported. Pakistan sealed the border a fortnight ago following incidents on the border.

"CONTACT"

A Fortnightly Review carrying news and views critical of apartheid. Subscription sellers wanted. 30 Per Cent commission. Write 'Contact' Box 1979, Cape Town.

BOOKKEEPING IS NECESSARY TO COMMERCIAL SUCCESS: 48 years of successful educational service by the School of Accountancy guarantees to build careers by home study methods. Write for the FREE BOOK "The Direct Way to Success" which gives details of the course. THE SCHOOL OF ACCOUNTANCY, P. O. Box 4592 (ZD) Johannesburg OR P.O. Box 1865 (ZD) Durban.

Steady Progress In Swaziland

THE Annual report for 1956 prepared by the Government Secretary of the High Commission Territory of Swaziland, records that while the year 1956 saw no spectacular development in the Territory, there was continued steady progress. Forestry concerns continued with development and consolidation work.

There was a marked increase in production from the Patulite factory Timbers. Some 6.5 million square feet of chipboard were exported to the approximate value of £179,000. It is expected the rate of production will increase rapidly when the second factory gets into full production.

The Report states: "It is encouraging to note the emergence of the Swazi as agriculturists. It is significant that only 6,700 bags of maize and maize products were imported during the year as compared with an average import of over 32,000 bags a year from 1949-55.

New Mineral Being Mined

"Mining, in particular asbestos, remains of the greatest importance to the Territory. Asbestos is by far the most valuable export commodity and during the year under review reached the record figure of £2,398,000. The production of a new mineral from Swaziland, namely *diaspore*, a hydrous oxide of aluminium, began in June and production for the year amounted to 252 short tons. The Geological Survey Department continues to investigate mineral resources, particularly coal reserves, in the bushveld.

"An important development took place at Big Bend in the Stegi district, when Ubombo Ranches Limited, owners of 2,200 acres in the Usutu Valley, purchased a sugar factory with a capacity of 15,000 tons of sugar over the crushing period of nine months."

African scholars increased from 18,000 to 25,000 between 1954 and 1956. A population census taken during the year under review showed an increase of 48,000 in the African population for the ten-year period. The total European population was just under 6,000, showing a substantial increase owing to immigration following recent developments in the Territory.

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, as in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

D2 9338-2

World's Eighth Wonder

THE Great Pitch Lake at Brea in the island of Trinidad—sometimes called the Eighth Wonder of the World—was described in a recent edition of the BBC programme "The Eyewitness", by Christopher Serpell, BBC correspondent in the United States. "You approach it through the most charming of tropical scenery," he said, "rolling park-like country studded with groves of mahogany and rococo cathedrals of coconut palm, and suddenly, through all this greenery, you glimpse what looks like a vast and derelict parking lot, with puddles of water here and there, and patches of grass in places, but most of it an endless acreage of dreary black with a heat shimmer dancing over it.

This is the place where raw, natural asphalt oozes continuously out of the earth with the consistency of treacle, toffee—the most solid of all liquids, or the most liquid of all solids.

"We walked on the surface of the lake, one of the hottest places in the world, I was told, because of the heat absorbing quality of the dull black asphalt, and certainly, I felt as if the blood had rushed into my face. Underfoot it hardly yielded to a man's shoe, but high heels sank into it with uncomfortable speed if the lady wearer stood still. But is was still firmer than a tarred road in a Washington summer, and Sir Walter Raleigh, who discovered it for Europeans, and used some of it to caulk his ships' seams, noted with approval that it did not melt in the sun like the Norway fir-tree pitch, which was being used by the shipbuilders of his day."

Curious

Mining operations left the surface uneven, Serpell said, and it was curious that the pools of clear water that collected after the short sudden showers of rain were inhabited by small fish. He saw a huge iron machine travelling on a timber raft scoop the asphalt out in a big furrow and load it into a continuous chain of buckets for transport to the refinery on the hillside above the lake. Mining has greatly reduced the level of the lake, but the slope up to the refinery is coated with asphalt, which drains back into the lake at an infinitely slow rate, with the result that the refinery is always being pushed downhill. "All its buildings and the big vats where the asphalt is boiled to purify it," said Serpell, "have to rest on jacks so that their lean can be corrected from time to time. The purified asphalt is poured into neat wooden barrels, made on the premises by a band of coopers as venerable and expert as coopers always seem to be. The full barrels are pushed on to the platform of an overhead railway that carries them away down to the seashore and out along a jetty projecting far into the blazing blue sea. There the ships come to carry it to the road-menders."

—BBC London Letter.

Curfew Around Congress Offices

STATE police today announced a 24-hour curfew beginning at 5 a.m. tomorrow in Ahmedabad city. The curfew will operate within a one-mile radius of the office of Mr. Nehru's Congress Party.

The announcement of the curfew came soon after the Leftist alliance proclaimed its intention of reinstalling on the public road in front of the Congress office tomorrow a "martyrs' memorial". In doing so they would have defied the ban on gatherings.

The original memorial was removed last Tuesday and this led to disturbances.

The Government has announced that under no circumstances will it tolerate the setting up of a public memorial to honour those killed in 1956 when police fired on demonstrators agitating for a Gujerati State.

Separate State

Seven leaders of the Parishad movement—which demands a separate state for the Gujerati speaking part of bilingual Bombay state—were arrested this morning when they entered a curfew area and defied a ban on the assembly of five or more persons.

Their arrest marked the launching of a Satyagraha (passive resistance) for the re-installation of a memorial removed by the police on Tuesday morning on the ground that its erection was unauthorised.

Ahmedabad has now returned to normal after the riots. The authorities announced today that the curfew, imposed during the rioting on some parts of the city, had been cut from noon to 9 p.m. beginning tonight.

Newly Arrived 'Jaico' Book

KASHMIR PRINCESS	5 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	6 s.
The Unmarried Widow	6 s.
The Spell Of Aphrodite	6 s.
Some Inner Fury	6 s.
Stories From Bengal	6 s.
Chitralekha	6 s.
The Ten Princess	6 s.
War And Peace	6 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	6 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	6 s.
The Living Thoughts Of Confucius	6 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	6 s.
Tales From Kalidasa	6 s.
The Whirlwind	6 s.
The Voice Of God And Other Stories	6 s.
Kadambari	6 s.
Keeping Fit	6 s.
The Miracle Of Milk	6 s.
Siddhartha, Man Of Peace	6 s.
Goutama, The Buddha	6 s.
Nectar In Sieve	6 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	6 s.

(Prices Including Postage)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P.Bag, Durban.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5	Records	Rok N roll	41/3
Barish	5	"	"	41/3
Mr. X	4	"	"	33/-
Aasha	4	"	"	33/-
Paying Guest	4	"	"	33/-
Chori Chori	5	"	Best Music 1956	41/3
Naya Andaaz	6	"	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantush New Delhi	8/3
C.I.D. Both Sides	8/3
Devta " "	8/3
Mem Sahib C.I.D.	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Baarisha and Basant Bahaar	8/3
Baap Re Baap. Naya Anadaz & Shremati 420	8/3

Packing & postage 7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth? Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK

Released by the Government of India

Priced £5—5—0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. — P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6 s.
He Who Rides A Tiger	6 s.
The Vision Of India	6 s.
Droll Stories	6 s.
Among The Great	6 s.
Light Of Asia	6 s.
The National Culture Of India	6 s.
Illustrated Technical Dictionary	12 s.
The Wisdom Of India	12 s.
The Wisdom Of China	12 s.
Godan	9 s.
Jataka Tales	9 s.
Prophets And Saints	9 s.
Make The Most Of Yourself	9 s.
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	6 s.
The Substance Of A Dream	6 s.
The Art Of Living	6 s.
Tears And Laughter	6 s.
Creatures Of Destiny	6 s.
Rubaiyat Of Omar Khayyam	6 s.
The Song Celestial	6 s.

(Prices Including Postage)

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag., Durban, Natal.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as Agent for :—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476. **Telephones: 47888.**

Telegrams & Cable: "SORABTEM." **47453.**

Printed and published by Mrs. Sushila Gandhi at the International Printing Press, Phoenix, Private Bag, Durban, Natal.

INDIAN OPINION

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

.No. 32—Vol.-LVI.
Friday,
22nd August, 1958
Registered at the G.P.O. as a Newspaper
Price 4d.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

✶
માણસો જે ન જાણતા હોય તે તેમને શીખવવું, એનું નામ કેળવણી નથી; તેઓ જેવું વર્તતા નથી તેવું વર્તતાં તેમને શીખવવું, એનું નામ કેળવણી છે.
—જોન રસ્કીન.

પુસ્તક ૫૬ મું—અંક ૩૨ | તા. ૨૨ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૮. | છુટક નકલ પે. ૪

આફ્રિકન રાષ્ટ્રભાવના રોકી ન શકાશે: ન્ક્રુમાહ

આક્રાથી જોહાનિસ્બર્ગના 'સ્ટાર' છાપાના ખબરપત્રી તરફથી સમાચાર મળ્યા છે કે ઘાનાના વડા પ્રધાન ડૉ. ન્કરૂમાહે એક નિવેદનમાં એમ જણાવ્યું છે કે,' જ્યાં સુધી સમસ્ત આફ્રિકાના લોકોને આઝાદી ન મળે ત્યાં સુધી ઘાનાની સ્વતંત્રતા અપૂર્ણ લેખાશે. આફ્રિકાની ભુમિપર વસતા બધા લોકોને સ્વમાનથી અને એકતાથી રહેવાનું નહીં મળે ત્યાં સુધી ઘાના શાંત નહિ રહી શકે.

'સ્ટાર'ના ખબરપત્રીએ તેમને પ્રશ્ન કર્યો હતો કે આક્રામાં મળનારી આફ્રિકાના પ્રતિનિધિઓની કોન્ફરન્સમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિઓ શી રીતે ભાગ લઇ શકશે? કારણ કે દક્ષિણ આફ્રિકા તો એક સ્વતંત્ર દેશ છે. એના જવાબમાં ડૉ. ન્કરૂમાહે કહ્યું હતું કે, જો દક્ષિણ આ.ની અમુક કોમો એમ માનતી હોય કે તેઓને સ્વતંત્રતા નથી અને એને માટે જો તેમણે રાષ્ટ્રિય ઝુંબેશ શરૂ કરી હોય તો એવા લોકોના પ્રતિનિધિઓ આ કોન્ફ્રન્સમાં આવકારને પાત્ર બનશે.

યુરોપ સાથે આફ્રિકાનો સંબંધ ઘણા લાંબા વખતનો છે અને લગભગ બધી આફ્રિકન કોમો આજે મિશ્ર બની ગયેલી છે એટલા માટે આફ્રિકનોએ પણ સમજવું જોઇએ કે તેઓ બધા ગોરાઓને આફ્રિકામાંથી નીકળી જવાનું કહી નથી શકતા. પણ રાજનીતિમાં જ્યારે દેશની લઘુમતિ પોતાની કોમ અને રંગને લીધે પૂર્ણ રાજસત્તા પોતાના હાથમાં રાખે ત્યારે એ એક ખોટી વસ્તુ ગણાય. એમણે એટલું સ્વીકારવું જોઇએ કે સરકારી અમલ બહુમતિથી થવો જોઇએ. આજે આફ્રિકા ખંડમાં એવું બની રહ્યું છે કે જે લોકો આ વસ્તુ વિષે આંખ મીચી રહ્યા છે અને તેઓ એ રીતે પોતાને માથે ઉપાધીજ લઈ રહ્યા છે. આફ્રિકનોમાં જે રાષ્ટ્રિયત્વની ભાવના જાગૃત થઇ છે તેને એટમ બોમ્બ અથવા કોઇ પણ ધમકીઓ રોકી નહીં શકશે.

આજે તો આંતરરાષ્ટ્રિય રાજનીતિમાં સૌથી મોટી ક્રાંતી એ છે કે મોટા સવાલોનો ઉકેલ ફક્ત મોટી શકિતઓ નથી કરી શકતી, પણ તેમાં નાની શકિતઓ પણ પોતાનો ભાગ ભજવી શકે છે.

નોડી નહેરૂને મળશે?

એવું જણાય છે કે પાર્લામેન્ટના સભ્યો એવી આશા રાખે છે કે, નાણાં ખાતાના પ્રધાન મી. નોડી આવતા મહીનામાં હીંદની મુલાકાતે જાય ત્યારે તેઓ અંગત રીતે શ્રી. જવાહરલાલ નહેરૂને મળવાની એક તક ઝડપી લેશે કે જેનાથી યુનીયન અને હીંદ વચ્ચે અમુક ગેર સમજુતીઓ પ્રવર્તતી છે તે દુર થઇ શકે.

પણ અત્યારે એવું કંઇક બને એવી આશા ઓછી જ જણાય છે.

જો શ્રી. નહેરૂ ઇન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફન્ડની કોન્ફરન્સના સભ્યોને મળવાનો ઇરાદો રાખશે તો એમાં મી. નોડી હોવાથી તેમની મુલાકાત થવાનો સંભવ રહેશે.

અગાવ એવી જ રીતે પાર્લામેન્ટરી ડેલીગેશનના બે નેશનાલીસ્ટ સભ્યો શ્રી નહેરૂને મળ્યા હતા. 'આ બે સભ્યો પૈકી એક નામાકવાલેન્ડના પાર્લામેન્ટરી સભ્ય મી. શોલ્ઝ અને બીજા તે વખતના ઇટોશાના એમ. પી. મી. ફ્રન્નીકેર્ક હતા. આ સભ્યોએ શ્રી. નહેરૂને ચાલુ વરસની શરૂઆતમાં દક્ષિણ આફ્રિકા આવવાનું આમંત્રણ પણ આપ્યું હતું. તેઓ એ વખતે કોમનવેલ્થ પાર્લામેન્ટરી એસોસીએશનના સભ્ય તરીકે હીંદમાં ફરી આવ્યા હતા.

મી. નોડી આવતા મહીનાની આખરીમાં વિમાન દ્વારા નવી દીલ્હી તરફ રવાના થવાના છે. ત્યાં તેઓ વર્લ્ડ બેન્ક ઇન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફન્ડ અને ઇન્ટરનેશનલ ફાઇનેન્સ કોર્પરેશનની કોન્ફરન્સમાં હાજરી આપવા જવાના છે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસતા હીંદીઓ પ્રત્યેના અહીંની સરકારનાં વર્તન સામે હીંદે પોતાનો વિરોધ ટકાવી રાખેલો છે. તો પણ છેલ્લા થોડા સમયથી દક્ષિણ આફ્રિકા ઉપરના હીંદના હુમલા ઓછા થઈ ગયેલા છે જેથી હીંદની મુલાકાતે જનારા દક્ષિણ આફ્રિકનો સામે ભારતના અધિકારીઓનું વર્તન દ્વેષિલું નહિ જ રહે એમ જરૂર માની શકાય છે.

બીજા પ્રો. આફ્રિકન "આઝાદી"ની વાત કરે છે

સાઉથ આફ્રિકન બ્યુરો ઓફ રેશીયલ અફેર્સના પ્રોફેસર જે. એલ. સેડીએ કેપટાઉનમાં ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે જ્યારે ઇલાયદાપણું પુર્ણ રીતે સ્થપાશે ત્યારે આફ્રિકનોને સામાજીક, રાજનૈતિક અને આર્થીક સ્વતંત્રતા પુર્ણ રીતે આપવી જોઇશે.

પ્રોફેસર સેડીએ કેપટાઉન યુનીવર્સીટીમાં "પુર્ણ ઇલાયદાપણા" ઉપર ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે પુર્ણ ઇલાયદાપણામાં જુદા પ્રાંતો સ્થાપવા જોઈશે, જેમાં આફ્રિકનો શાંતિથી રાજનૈતિક પ્રગતી કરી શકશે અને એમ કરીને તેઓ ગોરાઓ સાથે સમાનતાથી વેહેવાર રાખી શકશે. આમ કરવાથી ગોરાઓમાં આફ્રિકનોની બહુમતિનો જે ભય છે તે દુર થઈ જશે. આવીજ યોજનામાં આફ્રિકનો રાજનૈતિક ઉન્નતિ મેળવી શકશે અને તેઓ જવાબદાર બની શકશે તેઓને પોતાની સરકાર મળેલી ગણાશે.

આર્થીક રીતે ગોરાઓ અને આફ્રિકનો બન્ને એક બીજા ઉપર નિર્ભર છે પણ જુદા રહેવાનો અર્થ એમ નથી થતો કે દેશના આર્થીક સવાલો પણ જુદા બને. તેમજ બન્ને ક્ષેત્રોમાં એ કોમોની અવરજવર ન થાય એવું પણ નથી.

કલર્ડ સવાલ વિષે પ્રો. સેડીએ કહ્યું: તેઓ ગોરી કોમના એક ભાગ તરીકે છે જેથી આફ્રિકનો પેઠે જુદો પ્રાંત ન મળે પણ અપાર્ટહેડ એવું આવશે કે ગોરા વગર તેઓની ઉન્નતિ થશે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૨ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૮.

મી. નોડી હીંદ જવાના છે

કમણાની સરકારના સભ્યોને બીન-ગોરા દેશોની મુલાકાત લેવા કરતાં પણ વિશાળ દ્રષ્ટિબીંદુથી શીખવાની અગત્ય ઠરાવી શકાય એવી કેટલીક વસ્તુઓ અહીં જ રહેલી છે. ગુલામ પોષકો ના મીજાજ માણુસના રંગ પ્રત્યે વિચાર કરવા એટલી હદે આડે દોરી ગયેલા છે કે તેઓમાંના ઘણાઓને રંગીનો સર્વ માનવવંશી સદગુણો (અને દોષો) પુર્ણ રીતે રહેલા હોય એવા એક માણુસ તરીકે સ્વીકારી પણ નથી શકતા. આ કારણને લીધે થોડાં અઠવાડીયાં પછી મી. નોડીની નવી દીલ્હીની મુલાકાતથી સર્વ રીતે તેમને પોતાના હિત માટે એક બનાવ બની રહેશે.

અમે મી. નોડી ભારતથી પાછા ફરે ત્યારે એક ઉદાર (લીબરલ) બનીને આવે એવી આશા નથી રાખતા. નેશનાલીસ્ટ જેવા સામાન્ય મનુષ્યોમાં એવી જાતના ચમત્કારો થવા એ અસાધારણ વાત છે. પણ અમે એમ તો આશા રાખીએ જ કે જ્યારે તેઓ હીંદ પહોંચશે ત્યારે એક સુધરેલા દેશ તરીકેની સફળતા મેળવનાર ને પોતાની નજર સામે ઉભેલો જોઇ શકશે કે જેના સરજનારાઓ પ્રત્યે એમની સરકાર અતિશય તિરસ્કારભર્યું વર્તન રાખે છે. તેઓ એવાં સ્ત્રી પુરૂષોને મળશે કે જેમણે સાંપ્રત ભારતનું ઘડતર કરેલું છે. તે સાથે થોડું જ કહીએ તો તેઓ પશ્ચિમ દેશના કોઇ પણ માનવીના સંપર્કમાં આવ્યા હોય તેટલી જ ઉચ્ચ કક્ષાની વિચાર શકિત તેઓ ધરાવે છે, એમ એ જાણી જ શકશે. તદુપરાંત અમે તેમના માટે એવી પણ આશા રાખીએ છીએ કે, જે લોકો પોતાને એક ખ્રિસ્તિ તરીકે મનાવે છે તેવા લોકોના તેઓ એક મહત્વના પ્રતિનિધિ છે. જેથી તેમને સદ્ગુણ અને સમજ શકિત એ એક એવી વસ્તુ છે કે તે માત્ર ગોરા લોકોનો જ ઈજારો નથી એની ખાતરી થશે. અને જ્યારે તેઓ પાછા આવશે ત્યારે આ દેશમાં તેમની સરકાર હીંદીઓને તેમનાં જીવનનો શકય સદુપયોગ કરવાના અધિકારને પણ ઇનકારવા જેટલી હદે અન્યાય કરી રહેલી છે એ કદાચ તેમને સમજાવા માંડશે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓની બાબતમાં વિચારની આપ લે કરવાના હેતુથી મી. નોડી કદાચ મી. નહેરૂને મળશે એવી શકયતા છે એવો વિચાર કરવો એ સાવ વધુ પડતી કલ્પના જ ગણાય. અત્યારે દક્ષિણ આફ્રિકામાં વડા પ્રધાનની માંદગીના પરિણામે જે સ્થિતિ પ્રવર્તીત છે તે એટલી બધી અસ્થિર છે કે એ વિષયની ચર્ચાથી કોઇ ઉપયોગી હેતુ સિદ્ધ ન થઇ શકે. જો કંઇક સારૂં થઈ શકતું હોય તો તે એ જ છે કે આ સવાલ અંગે માત્ર મી. નોડીએ પુર્ણ રીતે સંપર્ક સાધી ને ભારત વિષેની સારી છાપ તેમના મનપર લઇ આવવી. આ પણ અત્યારના સંજોગોમાં મદદ-રૂપ થશે કે નહિ તે કોઈથી કહી ન શકાય.

પરંતુ ટુંકાગાળાના દાવનાં દ્રષ્ટિબીંદુથી જોતાં તેમની મુલાકાત નું ખાસ મહત્વનું ધ્યેય એ પણ હોય શકે કે, એશીયામાં જ નહીં પણ અમેરીકા તથા યુરોપમાં પણ અપાર્ટહેડની સામે જે શકિત ખડકાઇ રહેલી છે, તેની પુર્ણ અને સ્પષ્ટ રીતે દાર્શનિક માહિતિ મેળવવી. ભારતમાં યુનીયનના ડેલીગેશન પ્રત્યે પારીયા (અસ્પૃશ્ય) ની જેમ કોઇ પણ વર્તન નહિં જ રાખશે. એ જાતના અપાર્ટહેડ ની રીતને સમજી લઇને ભારત રૂઢધરેલું થવા ચાહે છે. પણ એની સાથે સાથે અપાર્ટહેડ પ્રત્યે એશીયાનો ઉગ્ર વિરોધ તો છે જ એ વિશે મી. નોડી અને તેના સાથીઓને લેશ પણ શંકા ન રહેશે એમ પણ માની શકાય. અને એ પણ સત્ય જ છે કે, અપાર્ટહેડ ની જે ઇમારત ચણાયેલી છે તેને આફ્રિકાના સામાન્ય જનો સાથે મળીને એ ખંડના કરોડોએ શકય એટલા ટુંક વખતમાં તોડી પાડવાનો તેમણે નિરધાર કરેલો છે.

સાબ્રા કોન્ફરન્સ અંગે નેશનાલીસ્ટોનો પુનર્વિચાર

ગોરા અને બીન-ગોરા વચ્ચે એક કોન્ફરન્સ રાખવાની વાતોને બીજા ચાર મહિના માટે લંબાવવામાં આવી છે. આ વાટાઘાટ અપાર્ટહેડ ના આગળ પડતા નેતાઓ અને બીન-ગોરી કોમના નેતાઓ વચ્ચે થવાની હતી.

સાઉથ આફ્રિકન બ્યુરો ઓફ રેશીયલ અફેર્સના નેતાઓનું કહેવું હતું કે, આ કોન્ફરન્સને મુલતવી રાખવાનાં બે કારણો છે. એક તો એ છે કે પોટ-શેફસ્ટ્રમ યુનીવર્સીટીના પ્રોફેસર એલ. જે. ડયુપ્લસીસ અને એમના જેવા બીજાઓએ હાલમાં જ એવાં નિવેદનો બહાર પાડયાં છે કે જેમાં તેઓએ બીન ગોરાઓ સાથે એવી વાટાઘાટો કરવાનું સૂચવ્યું છે કે તેવી વાટાઘાટો કરવાનો અમારો જરા પણ ઇરાદો નથી.

બીજુ કારણ એ છે કે અમારે કોઇ ઉતાવળું પગલું નથી ભરવું કે જેથી વાટાઘાટમાં પ્રતિનિધિત્વ ન ધરાવતા નેતાઓ પણ આવી ન જાય.

સાબ્રાના ટ્રાંસવાલ ખાતેના સેક્રેટરી મી. ડબલ્યુ. ઇ. બાર્કરે જણાવ્યું હતું કે આ વાટાઘાટની વાત સાબ્રા તરફથી નથી સુચવવામાં આવેલી પણ એની સુચના બ્લુમફન્ટીનના ટોમલીનસન રીપોર્ટના "ફોલ્કેસ કોંગ્રેસ" તરફથી આવી હતી. પ્રોફેસર ડયુપ્લસીસ અને એમના જેવા બીજાઓના નિવેદનો ઉપરથી એવું જણાય છે કે અમે એવી સંસ્થાઓ સાથે વાટાઘાટ કરવા તઇયાર છીએ કે જે કોમ્યુનીસ્ટ વિચાર ધરાવતાં હોય.

અમે જોવા માગીએ છીએ: ન્કરૂમાહ

લંડનથી જણાવાયું છે કે: ઘાનાના વડા પ્રધાન ડૉ. કવામે ન્ક્રુમાહે આક્રામાં ૧૨મી ઓગસ્ટે કહ્યું છે કે: અમે એ જોવા માગીએ છીએ કે કોઇ પણ સ્થળે રંગીન લોકો પ્રત્યેનું વર્તન ગાન, મરતબાવાળું હોવું જોઇએ. તેમજ જગતના કોઇ પણ ભાગમાં બહુમતિ ગોરાની હોય કે પછી કાળા ની હોય પણ સત્તા (મેજોરીટી) બહુમતિ ની હોવી જોઇએ એ અમે જોવા ચાહીએ છીએ. તેમણે કોલોનીયલ (સંસ્થાનિક) સત્તાઓને જેમાં ખાસ કરીને ફ્રાંસને અપીલ કરી હતી કે, આફ્રિકન રાષ્ટ્ર નેતાઓ સાથે મળીને કોઈક સમજુતી પર આવી જવું જોઇએ. આફ્રીકા પ્રદેશના ફ્રેંચ સંસ્થાનોની આઝાદી માટેની લડત વિષે તેમણે કહ્યું હતું કે, આફ્રીકન રાષ્ટ્રવાદની થતી પ્રગતિને એટમીક બોમ્બ પણ અટકાવી શકશે નહિ. દક્ષુમાં હમણાં ઉત્તર અમેરીકામાં જઇ આવ્યા તેની ચર્ચા કરતાં કહ્યું કે, તેમના પ્રવાસ દરમ્યાન તે એ જોઇ શકયા છે કે પશ્ચીમની સત્તાઓને હવે એ ખાતરી થઇ છે કે, આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં એક નવાં આફ્રીકન તત્વે પણ પ્રવેશ કર્યો છે અને તેઓ એ પણ સમજી શકયા છે કે, આફ્રીકાના સ્વતંત્ર રાજ્ય જેવા નાના પ્રદેશોની અવગણના હવે થઇ શકે એમ નથી. વોલ્ટા નદીની ૩૦ કરોડ પાઉંડની હાયડ્રો ઇલેક્ટ્રીક યોજના અંગે તેમણે પ્રમુખ આઇઝન હાવરની સાથે કરેલી ચર્ચા અંગે કહ્યું કે, અમેરીકાની કેઇઝર કંપની આ યોજનાની તપાસ કરશે તે પછી એની શરૂઆત કરવાનો નિર્ણય થશે. મુખ્ય વરતું તો બંધ બાંધવાની શરૂઆત કરવાની જ છે.

કેટો મેનર ઝોન

ડરબનની પ્લાનીંગ એન્ડ ડેવલોપમેન્ટ કમીટી તરફથી ૧૪મી ઓગસ્ટે બોલાવાયેલી એક મીટીંગમાં ડરબન સીટીના ૨૩ કાઉંસીલરોએ બંધ બારણે ૩ કલાક સુધી વિચારણા કરીને ડરબનમાં ભાવિ ગ્રુપ એરીયા ઝોન તરીકે હમણાં અસ્તિત્વમાં છે તે જાતિ વિભાગને વિસ્તૃત રીતે સ્થાપી કરવાના મત પર આવ્યા હતા. ખાસ કરીને કેટો મેનરના ભાવિ ઝોન માટે સખત મતભેદ પડયો હતો. એમાં હીંદીઓના

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૩૧૮)

વિવિધ વર્તમાન

ફ્લોર પોલીશની બેદરકારી

જોહાનીસબર્ગમાં ૧૯૫૭ના નવેમ્બરની ૪ તારીખે મીસ ઇવેલીન હીગમ નામની ૬૫ વર્ષની એક ટાઇપીસ્ટ બાઇ રોસેટા કોન્ફેકશરી (પ્રો.) લી.ની સ્ટ્રીટની દુકાનમાં ખરીદ કરવા જતાં દુકાનમાં લપસી પડી હતી જેથી પગનો થાપો ભાંગી ગયેલો. તેણીએ સુપ્રીમ કોર્ટમાં નુકસાનીનો દાવો માંડયો હતો જેનો ૧૪મી ઓગસ્ટે ચુકાદો મળતાં ખર્ચ સાથે ૧૭૬૧ પાઉંડ અપાવતાં મી. જસ્ટીસ સીલીએ કહ્યું હતું કે ફ્લોર પર વધુ પડતી પોલીશ નાંખવા પછી તેને બરાબર લુછી નહિ લેવાના પરિણામે આ અકસ્માત થયો હતો.

પીધેલા ડ્રાયવર હવે ન રહેશે

કોપનહેગનથી ઓગસ્ટની ૧૪મીએ જણાવાયું છે કે ત્યાંના ૫૨ વર્ષની વયના મી. ઓલ્ડ હોલવેગ નામના એક ડેનીશ રેડીયો ટેકનીશીયને એવાં એક યંત્રની શોધ કરી છે કે, જે મોટરના ડેશ બોર્ડ પર જડી શકાય અને તે યંત્ર ડ્રાયવરના શ્વાસોશ્વાસ સાથે તથા ઇગ્નીશન કરંટ સાથે સંબંધ રાખે છે. જેથી મોટરનો ડ્રાયવર જો પીધેલો હોય તો ઇગનીશન કરંટ છુટું પડી જાય છે ને સાવધ ડ્રાયવર બેસે તો તે પાછું જોડાઇ જાય છે. ઇગનીશન છુટું પડતાં જ મોટર અટકી જાય અને જોડાઇ જતાં જ મોટર ચાલુ થઇ જાય.

પંદર ફીટની ઓઅર ફીશ

ઓગસ્ટની ૧૫મીએ ડરબન પાસે આવેલી વારનર બીચ પર એક ૧૫ ફીટ લાંબી 'ઓઅર ફીશ' કિનારે ઘસડાઇ આવી હતી. આ ઉંડા પાણીનું પ્રાણી રોડ રીલની ગળમાં નથી પકડાતી કવચિત કિનારે ઘસડાઇ આવે તો તે છિન્નભિન્ન થઇને આવે છે. પણ આ વખતની પુર્ણ હાલતમાં હતી જેને વ્યવસ્થિત કરીને ડરબનના મ્યુઝીયમમાં રખાશે. દરિયાઇ પ્રાણીમાં એ સૌથી ઓછું ભયજનક ગણાય છે.

હેનરી ન્ક્રુમાલોનો ખુની

જોહાનીસબર્ગના વેસ્ટર્ન ટાઉનશીપમાં ૧૯૫૬ના ડીસેંબરમાં હેનરી ન્ક્રુમાલો નામના આફ્રિકન જર્નાલીસ્ટ જે 'ડ્રમ'ના ઉપનામે ખ્યાત થયેલ તેનું ખુન કરવા માટે ૨૨ વર્ષના, લેનાર્ડ મોલોત્ઘાને રેન્ડ ક્રીમીનલ સેશનમાં ૧૧મી ઓગસ્ટે મી. જસ્ટીસ રોપરે દેહાંત દંડની શીક્ષા કરી હતી. તેની સામે અપીલ કરવાની રજા માટે તેણે કરેલી અરજી અંગે ૧૫મી ઓગસ્ટે જોહાનીસબર્ગની સુપ્રીમ કોર્ટમાં મી. જસ્ટીસ રોપરે કહ્યું હતું કે "એ ગુના માટે એટલા બધા પુરાવાઓ છે કે મળેલા ચુકાદા સિવાય અપીલેટ કોર્ટમાં બીજો નિર્ણય આવે એવો અવકાશ નથી" જેથી અપીલ કાઢી નાંખી હતી.

યુનોમાં દક્ષિણ આફ્રિકા

યુનીયનની પાર્લામેન્ટમાં અમાવ જણાવ્યા મુજબ યુનાઇટેડ નેશનની જનરલ એસેમ્બલીની ૧૬મી સપટેંબરે શરૂ થનારી રાબેતા મુજબની બેઠકમાં દક્ષિણ આફ્રિકાનું ડેલીગેશન વિદેશ ખાતાના પ્રધાન મી. એરીક લોના વડપણ હેઠળ જશે. તેમની સાથે નીચેના સભ્યો પણ રહેશે: વિદેશ ખાતાના મંત્રી મી. જી. પી જુરટે; ઓટાવા ખાતેના હાય કમીશનર મી. જે. આર. જોર્ડન; આફ્રિકા ડીવીઝનના ઉપ-મંત્રી મી. બી. જી. ફોરી; વોશીંગટનમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના એલચી ખાતાના કોન્સલર મી. જે. જી. સ્ટુઅર્ટ; ન્યુયોર્કમાં યુનાઇટેડ નેશનમાં યુનીયનના કાયમી એકટીંગ પ્રતિનિધિ મી. જે. એસ. એફ. બોથા; પ્રિટોરીયાના વિદેશ ખાતામાંથી મી. એચ. પી માર્ટીન; લંડનની હાય-કમીશનની ઓફીસમાંથી મી જે. એચ સેલફે; યુનાઇટેડ નેશનમાં યુનીયનના કાયમી ડેલીગેશનના મી. સી જે. બેરેટ અને વિદેશખાતાના પ્રધાનના અંગત મંત્રી મી એ એસ. બોસમેન.

કમ્યુનીસ્ટોને છુટ

સાન્ટીઆગો પ્રજાસત્તાકમાં ૧૦ વર્ષથી એક કાયદો છે જે કમ્યુનીસ્ટ સંસ્થાઓને ગેરકાયદે ઠરાવે છે. તે ઓગસ્ટના આરંભમાં એક બીલ વડે રદ કર્યો છે જેથી હવે સપ્ટેમ્બરની ચોથી તારીખે રાજ્યના પ્રમુખની થનારી ચુંટણીમાં ૨૩ હજાર કોમ્યુનીસ્ટો મત આપી શકશે.

કે. એલ. એમ. ની હોનારત

આમસ્ટરડેમથી ૯૧ પેસેંજર લઇને ન્યુયોર્ક જતું રોયલ ડચ એર લાઇનનું "હ્યુગો ડી ગ્રુટ" નામનું સુપર કોન્સ્ટેલેશન એરોપ્લેન ઓગસ્ટની ૧૪મીની સવારે આયર્લેન્ડના શેનોન એરો-ડ્રોમથી ઉપડયા પછી આઇરીશ કિનારાથી ૬૫ માઇલ પશ્ચિમે એટલાંટિક મહાસાગરમાં તેમાંના ૯૯ માણસો સાથે તુટીને ડુબી ગયું હતું. એ કંપનીના ૪૦ વર્ષના વ્યવહારમાં આ હોનારત સૌથી વધુ ભયંકર મનાય છે. એક પણ માણસ બચ્યું નથી. ડુબેલાં એરોપ્લેનની આસપાસ મૃત દેહો અને લગેજ શોધવા ૫૦ જેટલી નાની મોટી સ્ટીમરો રોકાઇ હતી. પરિણામે ૬૫ શબ મળ્યાં હતાં જેમાં બે સ્ત્રીઓ પાસેનાં ઘડિયાળમાં ૦૪–૪૮ અને ૦૪–૪૩ કલાકે એ બંધ થયેલાં જણાયાં હતાં. અકસ્માતના ભોગ થયેલા ૯૯ પૈકી ૭૦ નાં વતન નીચે મુજબ જણાયાં છે ૪૬ અમેરીકન; ૧૨ ડચ; ૬ યુનાઇટેડ આરબ રેપબ્લીક; ૩ ઇઝરાયેલી; ૧ બ્રીટીશ; ૧ ફ્રેન્ચ; ૧ હંગેરીયન અને ૧ પોલીશ એમાં ૪૫ પુરૂષ; ૩૮ સ્ત્રી; ૫ બાળક અને ૩ બેબી તથા ૮ ક્રયુ (કામદારો).

યુનોની સપટેમ્બરની બેઠક

એશીયા, આફ્રિકા, યુરોપ અને લેટીન અમેરીકાના યુનોમાંના ૧૧ સભ્ય દેશોએ ઓગસ્ટની ૧૪મીએ માગણી કરી છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારની જાતિભેદની નીતી ઉપર યુનોની બેઠકમાં ચર્ચા કરવા ૧૬મી સપટેંબરનો દિવસ નિયત કરવો. આ અગિયાર દેશો નીચે પ્રમાણેના છે. સીલોન, ઘાના, ગ્રીસ, હાઇટી, ભારત, ઇન્ડોનેશીયા, ઇરાન, આયર્લેન્ડ, મલાયા, યુનાઇટેડ આરબ રેપબ્લીક અને ઉરૂગ્વાઇ

અલાયદી યુનીવર્સીટીમાં છુટ

કેળવણી ખાતાના પ્રધાન મી. એમ. ડી. સી. ડીવેટ નેલે યુનીયનની પાર્લામેન્ટમાં રજુ કરેલું યુનીવર્સીટી એડયુકેશન બીલના એક્ષટેન્શનમાં પરરાજ્યની સરકારના પ્રતિનિધિ અગર તેના કુટુંબના માણસને માટે બાકાત રાખનારી એક એક કલમ મુકેલી છે એના વડે વિદેશની બીન-ગોરી સરકારનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતા એલચી કે કોન્સલરને અત્યારે વિદ્યમાન યુનીવર્સીટીઓમાં તેનાં બાળકોને ભણવા મોકલવાની છુટ રહેશે. જે આ બીલની રૂએ ગવર્નમેન્ટ ગેઝેટ વડે ગવર્નર જનરલ માત્ર ગોરા વિદ્યાર્થીઓને માટેજ અનામત રાખવાના છે. ગયે વર્ષે એ બીલ પાર્લામેન્ટ સમક્ષ આવેલું ત્યારે સરકાર વતી જણાવાયેલું કે અત્યારની યુનીવર્સીટીઓ બીન-ગોરાઓને માટે જ્યાં સુધી અલાયદી યુનીવર્સીટી કોલેજ સ્થપાય ત્યાં સુધી તેમને અટકાવશે નહિ. હવે આ બીલનો અમલ થશે તો પણ નવી કલમની રૂએ પરદેશી સરકારના બીન-ગોરા પ્રતિનિધિ અને તેમનાં કુટુંબને એમાં છુટ રહેશે

પુર્વ પાકીસ્તાનની સરહદપર

ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ નહેરૂએ ૧૭મી ઓગસ્ટે લોકસભામાં જણાવ્યું હતું કે પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન મી ફિરોઝ ખાન નુને ઇન્ડોપાક સરહદની તકરાર અંગે ચર્ચા કરવા માટે ભેગા થવાની જે સુચના કરી છે તેની સાથે તેઓ સહમત થયા છે. આ માટે મી નુને ૧૬મીએ શ્રી નહેરૂને લખ્યું હતું અને તેમણે જવાબમાં દીલ્હી ખાતે મળવાની દરખાસ્ત જણાવી હતી. વધુમાં શ્રી નહેરૂએ કહ્યું હતું કે મી. નુન સાથેના હમણાના આ થયેલા પત્ર વ્યવહારથી પણ પુર્વ પાકીસ્તાન અને પુર્વ બંગાળની સરહદ ઉપર થયેલ ગોળીબારમાં કશું સંતોષજનક પરિણામ નથી આવ્યું.

ગોરા યુવકોને મતાધિકાર

યુનીયન પાર્લામેન્ટની ચાલુ બેઠકમાં ૧૮ વર્ષની વયના ગોરા યુવકો માટે મતાધિકારનું બીલ પસાર થયેથી સપટેમ્બરની ૧૮ તારીખથી ૯૦ દિવસમાં ૧૮ વર્ષની વયના ગોરા યુવાનો સહિત બીજા લાયકાત ધરાવતા ગોરાઓને પણ મતપત્રક માટે રજીસ્ટર થઇ જવાની સુચના અપાશે કે જેથી આવતા વર્ષની પ્રાંતિક ધારાસભા માટેની ચુંટણીમાં તેઓ મત આપી શકે. આ માટે જુનું મતપત્રકનો રોલ રદ કરી નવો જ રોલ તઇયાર થશે. ૧૮મી સપટેમ્બરથી ૧૮૦ દિવસમાં ગેઝેટમાં પ્રસિદ્ધ થાય તે દિવસથી એ અમલમાં આવશે. છેલ્લી પ્રાંતિક ચુંટણી ૧૯૫૪ના મે ની ૬ તારીખે થઇ હતી.

અલાયદી યુનીવર્સીટી

સાઉથ આફ્રિકાના સ્ટુડન્ટસોનાં નેશનલ યુનીયનને દક્ષિણ આફ્રિકામાં યુનીવર્સીટીના અપાર્ટહેડ સામે ૧૫૫ સંસ્થાઓ તરફથી વિરોધ દર્શાવાયો છે એમ એક રોચકપત્રમાં પ્રગટ થયું છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના વિદેશમાં ભણતા વિદ્યાર્થીઓ પૈકી એશીયા, ઓસ્ટ્રેલીયા, ન્યુઝીલેન્ડ, કેનેડા, યુરોપ, લેટીન અમેરીકા, યુનાઇટેડ કીંગડમ, અમેરીકા, વેસ્ટ ઇન્ડીઝ ને ભારતની યુનીવર્સીટીના સ્ત્રી પુરૂષો ઉપરાંત દક્ષિણ આફ્રિકાની યુનીવર્સીટીના વિદ્યાર્થીના તથા શિક્ષકો અને કેટલીક ચર્ચોએ પણ વિરોધના સંદેશા મોકલેલા છે.

ડીયોની પંચક

જગત ભરમાં પ્રખ્યાત થયેલ કેનેડાની 'કવીન્ટયુપ્લેટસ' પંચક પૈકીના ચાર જીવિત બાળકોમાંની ત્રીજી છોકરી મીસ મેરી ડીયોનીનાં ૧૨મી ઓગસ્ટે મોન્ટ્રીઅલમાં ૩૩ વર્ષના મી. ફ્લોરન્ટ હાઉલ સાથે બે જણાની હાજરીમાં જ થયાં છે ખાનગી રાખવાનું કરણ સરકસ જેવું વાતાવરણ ખડું થઇ જવાનો મોટો ભય રહેતો હતો. એની બે બીજી બહેનોમાંની અન્નેટી ગયા ઓકટોબરમાં અને સેસીલે નવેંબરમાં પરણી ગઇ હતી.

અમદાવાદમાં કરફ્યુ

ગુજરાત પ્રાંતને મુંબઇના દ્વિભાષી રાજ્ય સાથે જોડવાના વિરોધ માટે અમદાવાદમાં બે વર્ષ પર થયેલાં હુલ્લડના પરિણામે થયેલા ગોળીબારમાં મરાયેલાઓના સ્મારક પરવાનગી વિના ઉભા કરાયેલાં ને ગયા અઠવાડીએ પોલીસે ખસેડી લીધાથી ૧૬મી ઓગસ્ટથી તે સ્મારકોને કોંગ્રેસની ઓફીસ

મે ફરીથી ગોઠવવાની ધમકી આપી. ની જેથી સરકારે કોંગ્રેસની ઓફીસ તે આસપાસ એક માઈલના વર્તુળમાં રક્ષ્યુ બનાવેલો જેનો ૧૭મી ઓગસ્ટે ભંગ કરવા માટે સાત અગ્રણીઓને પકડ્યા હતા તે પછી મામલો શાંત થવાનું જણાયું છે.

દીલ્હીમાં પાણીની તંગી

નવી દીલ્હીમાં જમના નદીમાંથી કાઢેલી શહેરના પીવાના પાણીની ચેનલ જમના નદીનું પાણી બીજી તરફ વહી જવાથી પમ્પીંગ ચેનલ ૧૭મી ઓગસ્ટે છેક સૂકી થઈ ગઈ હતી અને સમગ્ર શહેરને પાણીની ભારે તંગી પડી હતી. ખુદ લોકસભાના સભ્યોને પણ કોફી અગર કોલ્ડ ડ્રીંકથી તરસ છીપાવવી પડી હતી. હમણા છઠ્ઠા ભાગે એ ચેનલ કામ આપે છે તેને બરાબર કરવા ૩ હજાર મજુરો કામે લાગેલા છે. ગયા માસમાં તો દિલ્હીને ભારે રેલથી સહન કરવું પડયું હતું.

ટાંગાનીકાની ડાયમંડ માઈન

ટાંગાનીકાની વીલ્યમ્સન ડાયમંડ માઈનને, ટાંગાનીકાની સરકાર અને ડીબીયેર્સ કોન્સોલીડેટેડ માઈન્સ મળીને સંયુક્ત રીતે ચલાવશે એવા સત્તાવાર ખબર ટાંગાનીકાના ગવર્નર સર રીચર્ડ ટર્નબલે ડારેસલામથી ૧૨મી ઓગસ્ટે બહાર પાડયા છે. બંને પક્ષના પ્રતિનિધિઓએ એના કરાર પર ડારેસલામમાં સહીઓ કરી છે. ખરીદીની રકમ ૪૧,૪૦,૦૦૦ પાઉંડની ઠરાવી છે જેમાંથી સ્વ. ડૉ. જોહન વીલ્યમ્સનના કેનેડામાં રહેતા ભાઈ ?. પર્સી વીલ્યમ્સનને ૧૭ લાખ પાઉંડનો વારસો મળશે.

હમણાં સર રીચર્ડે એ માઈનની મુલાકાત લીધી હતી ત્યારે તેમને કેટલાક નિષ્ણાતોએ કહ્યું હતું કે એ માઈન ૧૯૪૦માં સ્વ. ડૉ. જોહન વીલ્યમ્સને શોધી હતી તેમાંથી તે જગતનો સૌથી વધુ ધનિક બન્યો હતો.

આ માઈનમાં ૩૦૦ ગોરા અને ૨૨૫૭ આફ્રિકનો તથા ૬૬ એશીયનો કામ કરે છે. ગયે વર્ષે ૩૦,૨૫,૦૦૦ પાઉંડનો હીરા એ માઈનમાંથી નીકળ્યા હતા.

ડીબીયેર્સના ડિરેકટરોમાં મી. હેરી ઓપનહીમર, મી. ફીલીપ ઓપનહીમર, મી. એન્થની વીલસન અને મી. આઈ. સી. ચોપ્રા છે ટાંગાનીકાની સરકારના ડીરેકટરોના નામ હજુ બહાર નથી પડયાં.

આક્રામાં આગામિ કોન્ફરન્સ

ઘાનાના વડા પ્રધાન ડૉ. ન્ક્રુમાહને આક્રામાં 'ડેલી ન્યુઝ'ના વૃતાંત નિવેદકે ૧૩મી ઓગસ્ટે પુછયું હતું કે, તેઓ જે ટુંક સમયમાં આક્રામાં આફ્રિકાના પ્રતિનિધિઓની કોંગ્રેસ બોલાવવાના છે તેમાં દક્ષિણ આફ્રિકા એક સ્વતંત્ર દેશ હોવાથી ત્યાંના કાળા લોકો કેવી રીતે ભાગ લઈ શકશે. એના જવાબમાં ડૉ. ન્ક્રુમાહે કહ્યું હતું કે, જો દક્ષિણ આફ્રિકામાં કેટલાક લોકો એમ માને કે તેઓ મુક્ત નથી અને રાષ્ટ્રીય પ્રવૃત્તિની આ યોજના કરેલી હશે તો તેઓને આ કોન્ફરન્સમાં આવકાર અપાશે. કોઈ પણ આફ્રિકન પ્રદેશમાંની કોઈ પણ પ્રજા જેઓ કહેશે કે તેઓ તેમની આઝાદી મેળવવા માટે લડે છે. અને તેને માટે રાષ્ટ્રીય ચળવળ ઉપાડેલી છે તો તેમને આ કોન્ફરન્સમાં દાખલ કરવામાં આવશે.

અમેરીકાનો નવો ઉપચંદ્ર

વોશીંગટનથી ૧૭મી ઓગસ્ટે જણાવાયું છે કે યુનાઈટેડ સ્ટેટનો બીજો ઉપચંદ્ર સપ્ટેમ્બરની ૧૪મીએ છોડાવા સંભવ છે. ગયા રવીવાર ૧૭મીએ છોડેલો રોકેટ ૫૦ હજાર ફીટ ઉંચે જવા પછી તુટી ગયો હતો જેથી મહેનત નિષ્ફળ ગઈ છે.

ત્રીજું વિશ્વ યુદ્ધ અને દક્ષિણ આફ્રિકા

બર્કનશાયર, ઈંગ્લંડના સનીંગડેલની સીવીલ ડીફેન્સ સ્ટાફ કોલેજના ડૉ. એલ. બ્લુમબર્ગ, જેઓ કેપટાઉનના વતની છે. તેમણે જોહાનીસબર્ગ રેડ ક્રોસની મીટીંગમાં ૧૭મી ઓગસ્ટે કરેલા ભાષણમાં કહ્યું હતું કે, જો ત્રીજું વિશ્વ યુદ્ધ ફાટી નીકળે તો એટમીક મીસાઈલ દ્વારા પહેલો હુમલો દક્ષિણ આફ્રિકાના બંદરો અને જોહાનીસબર્ગ તથા રીફ઼ પર થાય એ સંભવિત છે. કેમકે દુશ્મનને મળતું સોનુ અને કાચો માલ અટકાવવા પ્રયત્ન કરે તો નવાઈ નહિ.

નિજાત્માનું વર્ણન ગીતાના બીજા અધ્યાયના ૨૦–૨૩ શ્લોકમાં જણાવ્યું છે કે: "વળી એ આત્મા કદી પણ જન્મતો અને મરતો નથી ;-તથા એ પૂર્વે ન હતો કે ભવિષ્યમાં નહીં હોય. એવું પણ નથી. અર્થાત એ અજન્મા, નિત્ય, શાશ્વત અને પુરાતન હોવાથી શરીર હણાવાથી હણાતો નથી."

આ પ્રમાણેનો આત્મા છે. જેને કોઈ વસ્તુ અસર કરતી નથી. તો પછી મારૂં કોઈ અપમાન કરે તો મારે શા સારૂ ગુસ્સે થવું જોઈએ! જીત મળતાં ફુલાઈ જવું અને હાર થતાં કરમાઈ જવું, શા માટે!

આ વસ્તુ શરીરને જ અસર કરે છે. આત્માને નહિ. અને આપણે તો અમર આત્મા છીએ શરીર નહિ.

મારો ધર્મ

લેખક: કુમારી વીરબાલા દોલતરાય દેશાઈ (રૂદીપુર)

કૃષ્ણ ભગવાન ગીતાના ૧૦માં અધ્યાયના ૨૦માં શ્લોકમાં કહે છે કે: "હે ગુડાકેશ! સર્વ ભૂતોના હૃદયમાં આત્મા રૂપે હું જ સ્થિત છું અને ભૂતોનો આદિ, મધ્ય ને અંત પણ હું જ છું."

આમ યથાર્થ રીતે જોતાં આપણે સર્વે એક જ છીએ. કારણ કે આપણા સર્વેનાં હૃદયમાં એક જ પરમાત્મા રહેલો છે. તો પછી આપણે શા માટે કહેવું જોઈએ કે "હું મોટો, તું નાનો. હું ઉચ, તું નીચ હું સારો; તું નરસો!" આપણે શા માટે એમ ન કહેવું જોઈએ કે:

"સારૂંયે વિશ્વ મારૂં કુટુંબ છે, વિશ્વનાં સ્ત્રી પુરૂષો મારાં ભાઈ બ્હેન છે, તેમને ચાહવાં અને તેમની સેવા કરવી મારો ધર્મ છે" સર્વેને ચાહો, કોઈને ધિક્કારો નહિ. આપણે સર્વે એક જ પ્રભુનાં બાળકો છીએ. આપણે એક બીજાને ચાહવાં જોઈએ, અને એક બીજાને મદદ કરવી જોઈએ. બાઈબલ અને ગીતા કહે છે: "આત્માને ઓળખો." આપણો ખરો આત્મા શું છે? આપણે શરીર નથી, મન નથી, ઇન્દ્રિયો નથી. આપણો ખરો આત્મા તો પ્રભુ છે. ત્યારે મને ભાન થાય છે કે જે આત્મા મારામાં રહેલો છે તે જ આત્મા બીજાનામાં પણ છે, તો શું જે સુખની આશા હું મારા માટે રાખું તે સુખની આશા બીજા માટે ન રાખું? જે પ્રમાણે હું મારી જાતને નુકશાન કરવા ન માગું તે જ પ્રમાણે બીજાની જાતને પણ નુકશાન ન કરવું જોઈએ. "તારા પાડોશીને તારી જાતને ચાહે તે પ્રમાણે ચાહો" શા માટે? કારણ તું અને તારો પાડોશી બન્નેમાં એક જ આત્મા રહેલો છે.

હું શરીર નથી પરંતુ શરીરમાં રહેલો પરમાત્મા છું એમ જાણ્યા પછી જે ફક્ત ઇન્દ્રિયોને જ સુખ આપે છે તેવા મોજ શોખ મેળવવા ખાતર, ધન મેળવવા ખાતર, શા માટે ધમાલ કરવી જોઈએ? કારણ કે, હું શરીર કે ઇન્દ્રિય નથી, પણ આત્મા છું. અને પ્રભુને ધનાદિ વસ્તુ જોઈતી નથી. આ પ્રમાણે આપણને ભાન થાય છે ત્યારે લોભ, પાશવતા કે ક્રોધને માટે સ્થાન નથી રહેતું. પ્રભુપદને પામેલી વ્યક્તિ માટે ભગવાન શ્રી કૃષ્ણ ગીતાના અ० ૧૨ શ્લોક ૧૮–૧૯ માં કહે છે. "વળી જે શત્રુ ને મિત્રમાં, માન ને અપમાનમાં, ટાઢ ને તડકામાં તેમજ સુખ ને દુઃખમાં સમાન છે તથા જે સર્વ આસક્તિ ત્યજી ચુકેલો છે; જેને મન સ્તુતિ ને નિંદા સરખાં છે; જે મૌની છે; તથા સમય પર જે કાંઈ આવી મળે તેમાં સંતોષી રહેનારો, ઘરબાર વિનાનો અને સ્થિર બુદ્ધિવાળો છે. તેવો ભક્તિ માન મનુષ્ય મને પ્રિય છે."

આપણે તો અમર આત્મા છીએ, પ્રભુના અંશ છીએ, બ્રહ્મ છીએ.

કેટોમેનર ઓન

(૩૧૬ પાનાનું અનુસંધાન)

રહેઠાણ તરીકે એને રાખવા ૭ કાઉંસીલરોએ તરફેણમાં મત આપ્યા હતા અને ૭ જણા વિરૂદ્ધ હતા. બાકીના તટસ્થ રહ્યા હતા. કાઉંસીલર કાર્ટે પ્રમુખપદે હતા તેમણે પોતાનો કાસ્ટીંગ વોટ ફ્યુચર ઇન્ડીયન ઓક્યુપેશનની તરફેણમાં આપ્યો હતો. બીજીવારની એક જુદી કમીટીમાં હીંદી રહેઠાણના પ્રસ્તાવમાં બે કાઉંસીલરો સહમત થયા હતા અને બે વિરૂદ્ધ ગયેલા ત્યાં પણ મી. કાર્ટે પ્રમુખપદે હતા. તેમણે તેમનો કાસ્ટીંગ વોટ ઇન્ડીયન ઓક્યુપેશનની તરફેણમાં આપ્યો હતો. તેમ છતાં આ નિર્ણયને હજુ પુર્ણ ચર્ચા માટે કાઉંસીલની મીટીંગમાં રજુ કરવો પડશે અને કાઉંસીલર કાર્ટેનું માનવું છે કે, તે પછી જ અંતિમ ઠરાવ થશે. ૧૪મી ઓગસ્ટના નિર્ણય અનુસાર એક્ટીંગ સીટી એંજીનીયર મી. સી. જી. હેન્ડસ એક નકશો તઈયાર કરી, ઇકોનોમીક એન્ડ એફીસીએન્સી કમીટીની સંમતિ માટે રજુ કરશે. તે બાદ એ ઠરાવ સંપૂર્ણ સીટી કાઉંસીલ આગળ જશે. હમણાં ગ્રુપ એરીયાના સરકારી જાહેરનામામાં કેટો મેનરને 'વાઈટ ઓક્યુપેશન' તરીકે જાહેર કરાયેલું છે. જેથી સીટી કાઉંસીલને બહાલી મળે તે પૂર્વે સરકારની સંમતિ અને ડી પ્રોકલેમેશનની પણ જરૂર રહેલી છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના ઉલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—બુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ, શાલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા આમંત્રણ.

૮૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૩૪-૧૩૪૯ — બોકસ ૧૫૪૯.

'કાશ્મીર પ્રિન્સેસ'

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક: શ્રી. અનંત શ્રીધર કર્ણીક

(ગતાંકથી ચાલુ)

દીક્ષિતને પોકાર

પાઠક હવે મારાથી માત્ર થોડાક ફુટ જ દુર હતા. હવે મેં દીક્ષિતને પણ જોયા. તેઓ હવે પાણીની સપાટી પર આવી ગયા હતા. ઘણો સમય તે પાણીમાં ડુબેલી દશામાં રહ્યા હતા. મેં દિક્ષિતને કહ્યું: "કેપ્ટન, આગથી દુર ભાગો અને મારી પાસે આવી જાવ, કેપ્ટન, હું એકલો આગળ નહિ વધી શકું! તમે મારી પાસે આવી જાવ."

મેં દીક્ષિતને કેપ્ટન કહીને કેમ બોલાવ્યા તેની મને કાંઇ ખબર પડી નહિ. અમે બંને એટલા બધા ગાઢ મિત્રો હતા કે હું તેમને દીક્ષિત કે ડીકી કહીને બોલાવતો હતો. મને એમ લાગે છે કે, માણસ જ્યારે મૃત્યુના મુખમાં ધકેલાઇ રહ્યા હોય ત્યારે તે સ્પષ્ટપણે વિચાર કરી શકતો નથી.

તેમણે કહ્યું: "મને કેપ્ટન ન કહેશો." આ સાંભળીને મને લાગ્યું કે થોડો સમય આપણે પદ કે પ્રતિષ્ઠાને લગતા ખ્યાલો ત્યજી દેવા જોઇએ. વિમાન બળી ગયું હતું. તેના ફુરચે ફુરચા ઉડી ગયા હતા, અને તે ડુબી ગયું હતું. હવે વિમાન જ હયાત ન હતું એટલે કોઇ કેપ્ટન રહ્યું જ ન હતું. અમે બધા એક જ આફતમાં સપડાયા હોવાથી અમે બધા સમાન કક્ષાએ મુકાઇ ગયા છીએ.

આધાર ડુબ્યો!

હું આમ વિચાર કરતો હતો એ વખતે દીક્ષિત મારી તરફ આવી રહ્યા હતા અને પાઠક મારી પાસેથી પસાર થઇ ગયા હતા. પાણીમાં કુદી પડીને દીક્ષિત સાથે જોડાઇ જવાનો મને વિચાર આવ્યો.

જે ટુકડા પર હું આશ્રય લઇ રહ્યો હતો એ ટુકડો એ પછી થોડી જ વારે ઝડપથી ડુબવા લાગ્યો.

હું ડુબતો જતો હતો. એટલે મને લાગ્યું કે આટલો વખત બચ્યા પછી મારા માટે બીજા પ્રકારે મોત નિર્માયું હશે કે શું? સળગતા વિમાનમાંથી જીવતા રહેવામાં પણ કેટલો બધો ત્રાસ છે! હવે તો હું પાણીમાં નીચે ને નીચે ઉતરતો ગયો. હવે હું નહિ બચી શકું!

મોત સામે યુદ્ધ

મારા ભાગ્યમાં જે નિર્માયું હોય તેને ભેટવાનો મેં નિરધાર કરી લીધો. મને લાગ્યું કે મારૂં તત્કાળ મોત થશે અને કદાચ તે દુઃખદર્દ વિનાનું હશે... પણ હવે જે બનવાનું હોય તેનો સ્વીકાર કરવો જ રહ્યો.

વળી મને બીજો વિચાર આવ્યો કે ના, જ્યાં સુધી મારામાં ચેતન છે ત્યાં સુધી મારે આફત સામે ઝઝુમવું અને મને ભરખી જવા માગતી ભયાનક આફતને વશ ન જ થવું. સહેલાઇથી તૂટી જાય એવા પાતળા દોરા પર જીવન લટકતું હોય તો પણ મૃત્યુને પરાજય આપીને જીવાદોરી મજબૂત બનાવી શકાય છે.

જમણી બાજુનો પાયજો તે ટુકડાની એક કોરમાં ભરાઇ ગયો હતો, એટલે લાત મારવા મેં બધું બળ એકઠું કરી ને મારો જમણો પગ ઉંચો કર્યો મારા પગને સખત ઇજા થશે એની પણ મેં પરવા કરી નહિ. જીંદગી બચાવવા માટે મને આવું જોખમ ખેડવાનું યોગ્ય લાગ્યું. મેં જમણો પગ ઉંચો કરીને એ ધાતુના ટુકડા પર જે લાત મારી તે કામયાબ નીવડી.

મારી જીજીવિષા

એ ધાતુના ટુકડામાંથી મારો પાયજો નીકળી ગયો અને હું મુકત થયો ત્યારે ઘુંટણ સુધી જ હું ડુબ્યો હતો. મૃત્યુની પકડમાંથી હું બચ્યો અને નવો અવતાર મળ્યો. એથી મારા આનંદનો પાર ન રહ્યો. મારામાં જીવનનો રી સંચાર થયો. મને જીજીવિષા હતી અને એ માટે લડવાની તઇયારી પણ હતી, જીવન ટકાવી રાખવા માટેનું યુદ્ધ ચાલુ રહેવાનું હતું.

માણસ જ્યારે મૃત્યુના મુખમાં ધકેલાઇ ગયો હોય અને પછી જીવી જાય તો એને કેટલો આનંદ થાય! એનો ખરો ખ્યાલ જેને અનુભવ થયો હોય તેને જ આવે. તમે જીવતા છો એ વિચાર માત્ર તમને અનેરા સુખનો અનુભવ કરાવશે.

સાથે તરશું, સાથે ડુબશું!

ધાતુના એ ટુકડામાંથી મુક્ત થઇને મેં દીક્ષિતની દિશામાં તરવા માંડયું. મેં એમનું પીળા રંગનું લાઇફ જેકેટ જોયું. મને પહેલી વખત ભાન થયું કે આ બધા સમય દરમીયાન હું તરી રહ્યો છું. આથી મારાથી બેધ્યાનપણે બોલાઇ જવાયું, "મારૂં લાઇફ-જેકેટ ક્યાં?" પણ મારૂં લાઇફ-જેકટ મારી સાથે જ હતુ!

મેં જેકેટ ફુલાવવા આંચકો માર્યો એટલે હું જે સપાટીએ તરતો હતો તેનાથી એકાદ ઇંચ ઉંચે આવી ગયો. હવે પ્રયત્ન વગર હું તરી શકતો હતો એટલે મેં રાહત અનુભવી.

સૌથી નજીકના ટાપુને જોઇ લેવા માટે મેં ફરી એક વાર આજુબાજુ નજર ફેરવી લીધી. એ જ વખતે દીક્ષિતે મને કહ્યું: "કર્ણિક, મારી હાંસડીનું હાડકું ભાંગી ગયું છે એટલે કૃપા કરીને મને એકલો છોડી દેતા નહિ."

મેં જરા ય અચકાયા સિવાય તરત જવાબ આપ્યો "ડીકી, જરા ય ફિકર ન કરતો! હું તારી સાથે જ રહીશ. આપણે બન્ને સાથે જ તરીશું કે સાથે ડુબીશું."

ડી'કુન્હા પણ છે!

અમે પસંદગી કરી શકીએ તેવી સ્થિતિમાં ન હતા. કયાંકથી ગરમ પાણીનો પ્રવાહ આવ્યો. (પાછળથી મને સમજાયું કે પાણી ઉપર પેટ્રોલ સળગવાથી એ પ્રવાહ સરજાયો હતો.) અમે ત્રણે જણા એ પ્રવાહમાં ખેંચાયા. પાઠક, હું અને દીક્ષિત—એ ક્રમમાં અમે જ્વાળાઓથી દુર ખેંચાઇ રહ્યા હતા. અમારી દરેક વચ્ચે પંદરેક ફુટનું અંતર હતું. એ પ્રવાહ એટલો જોરદાર હતો કે અમે ખેંચાયા વગર રહી શકીએ તેમ નહોતા. મૃત્યુના પંજામાંથી દુર અને વધુ દુર સલામત અંતરે તણાઇ રહ્યા હતા.

અને હા, સપાટી પર કોઇ બીજું પણ હતું! અમે તેની ચીસો સ્પષ્ટપણે સાંભળી! હતી. દર્દભરી ચીસો! ચીસો સાથે તે બુમ પાડી ઉઠયો: 'તું ક્યાં છે? તું ક્યાં છે!' સાંભળી શકાય તેટલા અંતરે હોવા છતાં અમે કોઇ રીતે તેને મદદ કરવા જઇ શકીએ તેમ નહોતા, કારણ અમે બધા દુર ખેંચાતા હતા. દીક્ષિતથી તે વીસેક વાર દુર હતો. અમે ત્રણે લગભગ સાથે બોલી ઉઠયા. 'એ ડી'કુન્હા હોવો જોઇએ. કદાચ તે ખરાબ રીતે ઘવાયો હશે.'

એ કોણ હતો?

અમે ત્રણેએ અમારા હાથ ઉંચા કર્યા અને એ ઇજા પામેલી વ્યકિતને સંબોધી: 'અમારી પાછળ આવ.' આ સલાહ ભાગ્યે જ જરૂરી હતી. એ પણ એ પ્રવાહમાં હતો અને અમારી પાસે જ અમારી પાછળ આવતો હતો. આ દરમીયાન એક વધુ માણસને તરતો અમે જોયો. પણ અમે દુર નીકળી ગયા હતા અને તે સભાન કે બેભાન સ્થિતિમાં, જીવતો કે મૃત્યુ પામેલો હતો તે જાણી શકાય તેમ નહોતું. એ પછી એક પીળું ફુલેલું લાઇફ-જેકેટ જ અમે જોયું. લાઇફ-જેકેટ ફુલાવવા માટે સભાનાવસ્થા જરૂરી છે. એટલે અમે માન્યું કે એ માણસ જીવતો હશે.

અમે પાંચે જણા પ્રથમ ત્રણ સાથે અને બીજા બે વીસથી ત્રીસ વાર જેટલા જુદા પડેલા પેટ્રોલ, તેલ અને ધાતુના સળગતા જથ્થાથી ઝડપથી દુર જઇ રહ્યા હતા. આગથી દુર જઇએ છીએ એ જાણીને અમને આનંદ થતો હતો. ફેલાતી આગ હવે અમને ઘેરી લે એવો ભય નહોતો.

તણાતા અટકયા

સોએક વાર જેટલે દુર ખેંચાયા બાદ પાણીના પ્રવાહનું જોર ઘટયું અને અમે બધા સ્થિર બન્યા. વિમાનમાંથી કેટલાક વધુ માણસો સપાટી પર અને જીવતા બહાર આવવાની મેં ધારણા રાખી હતી. પણ હાય! પાંચ જ જણા ઉપર દયા ઉતરી હતી. દરમીયાનમાં આગ સારા પ્રમાણમાં ઘટી ગઇ હતી અને તે પશ્ચિમ બાજુ ઘસડાતી હતી. આ ઠીક જ થયું, કારણ અમે દક્ષિણ તરફ ઘસડાતા હતા.

૧૪ ડુબી ગયાં!

આગથી અમે સલામત અંતરે હતા. આથી સલામતીની શોધમાં હું વધુ સારી સ્પષ્ટ અને ચોક્કસ રીતે દ્રષ્ટિ ફેંકી શકયો. અત્યાર સુધી મૃત્યુ પાછળ પડયું હોય એ રીતે જે હાથમાં આવ્યું તે પકડીને બચવાનો અમે પ્રયાસ કર્યો હતો. અમે પાંચ સિવાય બીજું કોઇ તરતું ન હતું. અમારા ત્રણ સિવાયના બીજા બે કોણ હતા તે પણ અમે જાણતા ન હતા. એ બે જણા પણ ડુબ્યા પછી ઘણા લાંબા સમયે સપાટી પર તરી આવ્યા હતા. આટલો લાંબો સમય શ્વાસ રૂંધી શકવાની તેમની શકિતની મેં પ્રશંસા કરી. તેઓ લગભગ સાથે જ ઉપર આવ્યા હતા. વધુ માણસો સપાટી પર આવશે એવી મને આશા હતી. કદાચ તેમના નસીબમાં મૃત્યુ જ નિર્માયું હશે! હવે બધું જ શાંત થઇ ગયું. પ્રવાહ અટકી ગયો. આગ ધીમી પડી, ૧૪ જણા પાણીમાં ગાયબ થયા હતા. તેઓના શ્વાસોચ્છવાસ બંધ પડયા હશે! તેઓ ફરી કદી શ્વાસ લેવા માટે પ્રયાસ નહી કરી શકે અને એમના દેહમાં ભૂખ્યા મઘરાના બીવણું દાંત ભોંકાશે ત્યારે તેઓ જરાય પ્રતિકાર પણ નહિ કરી શકે! (અધુરૂં)

આ વાર્તાનો કોપી રાઇટ મુંબઇ "જયહિંદ પ્રકાશન"નો છે.

મજૂરી પ્રથમ ન હોત, તો મૂડી કદી અસ્તિત્વમાં આવી ન હોત. મજૂરી, મૂડી કરતાં શ્રેષ્ઠ છે. અને પ્રથમ વિચારણાને પાત્ર છે.

—અબ્રાહમ લિંકન.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિકટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર — ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત-સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને શેફ્ટ્સબરી ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અથાણાં, લીલી અળદ, રતાળ અને સુરણની મોસમ ચાલુ છે. આદુ શી ૧–૦ રતલ, લસણ શી. ૨–૦ રતલ. પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું. બારકીટ ગોલ શી. ૧૦–૬ લાંબી અને સ્કવેર બારકીટ શી. ૧૧–૩ ડઝન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી જાલભાઈ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોકસ ૧૬૧૦.
રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ:
ઓફીસ: ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ: ૩૬૪૧૩.

જ્યોતિષશાસ્ત્ર એ કેવળ ધતિંગ નથી જ!

લેખક : શ્રી રાજાજી અનુ : શ્રી જનાર્દન પ્રભાસ્કર

સ્વામીનાથ અય્યર થયા બાર વર્ષથી ટાંડામંડલ હાઇસ્કૂલના મુખ્ય ...ાપક છે. અખિલાન્દામ્માએ પત્ની ...ો ગૃહપ્રવેશ કર્યો ત્યારથી સ્વામી ... પોતાના જીવનમાં પૂર્ણપણે સંતુષ્ટ ... આમ જોતાં તો અખિલાન્દામ્મા ...પણ કંઇ તકરાર નથી; પરંતુ ...માંનું સુમસામપણું તેને ખટકે છે. ...માંનાં ન્હાનાં છોકરાંઓના કલબલાટ ...અભાવે તેનું માતૃત્વાકાંક્ષી હૃદય ...ી કદી ખંડ પણ પોકારે છે!

...ંતાન ન હોવાથી સ્વામીનાથને ...નુ દુઃખ હતું, પરંતુ પુરૂષ હોવાથી ...યમથી પોતાની વ્યથા દબાવી દેવી ...મને માટે શક્ય હતું. કોઇકવાર તે ...ોતાની પત્નીને સમજાવવાનો પ્રયત્ન ...રતા કે, "અખિલા, નિશાળમાં બસો ...ોકરાં છે! તે આપણાં જ છોકરાં ...! નાહક કષ્ટી થવામાં શો અર્થ છે?"

પરંતુ આટલાથી અખિલાનું સમાધાન ...ી રીતે થાય? તે ચિઢાઇને જવાબ ...આપતી "તમારે શું! આપ નિશાળ...નાં છોકરાંઓને પોતાનાં છોકરાં ...ી માની શકો છો! પણ મારે ... ઘરમાં એકલીને જ રહેવું પડે છે. ...ારા મનની વ્યથા તમને શી રીતે ...ખ્યાલ પડે?"

આવી વખતે સ્વામીનાથ બહુધા ...પ બેસવામાં જ ડહાપણ માનતા.

જેમ જેમ દિવસ વીતતા હતા તેમ ...મ અખિલાન્દામ્માની સંતાનપ્રાપ્તિની ...ચ્છા બલવાન થતી હતી. છેલ્લે ...ખ કાલાવાલા અને વિનતીઓ કરીને ...ે પોતાના પતિરાજને તીર્થયાત્રા ...રવા જવા માટે તઇયાર કર્યા. સ્વામી ...ાથે બે મહિનાની રજા લીધી અને ...ક્ષિણમાંના પાલાણી, રામેશ્વરમ્ વગેરે ...ીર્થો કરતા કરતા તે બન્ને મધ્યિસુર ...આવી પહોંચ્યાં. મધ્યિસુરમાંના જેમની ...પ્રદક્ષિણા કરવાથી મનોકામના પુર્ણ ...થાય છે એવી ખ્યાતિ છે, તે બે ...પ્રસિદ્ધ અશ્વત્થ (પીપળા)નાં વૃક્ષોની ...ણ તેમણે પ્રદક્ષિણા કરી, ત્યાં તેમને ...ક જોષીજી મળ્યા. તેણે અખિલા...ન્દામ્માની કુંડલી જોઇને ભવિષ્ય વર્તું ...એક વર્ષની અંદર જ તેને ગર્ભ ...રહેશે અને તેને થનાર છોકરો યશસ્વી ...ઉદ્યોગપતિ થશે.

* *

થોડા મહિનામાં જ અખિલાન્દામ્મા ...જણાવા લાગ્યું કે, જોષીની ભવિષ્ય...વાણી ખરી થવાની છે! તે ગર્ભવતી ...

"જોષીની ભવિષ્યવાણી ખોટી કેમ ...?" હર્ષભરિત સ્વરમાં સ્વામીનાથે ...જ્યોતિષશાસ્ત્ર પરની પોતાની શ્રદ્ધા ...પ્રગટ કીધી. પરંતુ અખિલાન્દામ્માને ...એવો જ વિશ્વાસ હતો કે, પીપળા...ઓને કરેલી પ્રદક્ષિણાઓના પુણ્યનું જ આ ફળ છે! જોષીના કહેવામાં કંઇ તથ્ય હોતું નથી.

પત્નીના આ મત સાથે સહમત ન હોવા છતાં પણ સંતાનપ્રાપ્તિ પછી તેને મધ્યિસુર લઇ જવાનું સ્વામીનાથે વચન આપ્યું.

અને એક શુભ રાત્રે પોતાના જીવનનું સાર્થક કરવા માટે જાણે અખિલાન્દામ્માએ એક સુંદર બાળકને જન્મ આપ્યો. સ્વામીનાથના આનંદનો પાર રહ્યો નહીં. તેમણે ઇસ્પીતાલમાંના તમામ નોકરોને બક્ષિસ આપવાનું આશ્વાસન આપ્યું.

ઇસ્પીતાલના નિયમાનુસાર એક પરિચારિકાએ એજ વખતે એક બીજા એવા જ જન્મેલા બાળકને ન્હવાડયું અને તેનું વજન કરવા માટે તેને બીજા ઓરડામાં લઇ ગઇ. તે રાતે તે ઇસ્પીતાલમાં એક જ વખતે ત્રણ બાળકોનો જન્મ થયો હતો. બાકીના બન્નેને ન્હવાડીને વજન કરવા માટે ઓરડામાં લાવવામાં આવ્યાં.

અખિલાન્દામ્માના છોકરાને લાવનાર નર્સને બીજું કંઇક કામ નીકળવાથી, પોતાની પાસેના છોકરાને બીજી એક નર્સને સ્વાધીન કરીને તે બીજી ગમ ચાલી ગઇ વજન કરવાની ઓરડીમાં લાવતી વખતે તેમની માનાં નામનો કાર્ડ તેમની કેડે બાંધવાનો રિવાજ હતો; પરંતુ તે રાતે ઇસ્પિતાલમાંની નર્સો એટલી બધી થાકી ગઇ હતી કે તેમને આ વાતનું સ્મરણ જ રહ્યું નહીં! તેથી થોડીવાર પછી અખિલાન્દામ્માનું છોકરૂં કયું એ ઠરાવવાની મુશીબત ઉભી થઇ. એક સ્હેજ કાળા છોકરાનો તો સવાલ જ નહોતો. સવાલ હતો માત્ર બે ગોરા છોકરાઓ માટેનો! પરંતુ છેલ્લે સ્હેજ વધારે ગોરા રંગનો છોકરો અખિલાન્દામ્માનો હોવો જોઇએ એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું. આઠ નંબરના વોર્ડમાંની તે વખતે પ્રસૂત થયેલ મુસલમાન સ્ત્રી કાળા વર્ણની હોવાથી, સ્હેજ કમી ગોરા રંગનો છોકરો તેનો જ હશે એવું નર્સોએ ઠરાવ્યું. પછી તે છોકરાઓના હાથે નંબરના કાર્ડો બાંધીને તે નર્સોએ તે અધિક ગોરા રંગના છોકરાને અખિલાન્દામ્મા પાસે લાવીને સુવાડયો.

"તમારો છોકરો કેટલો સુંદર છે! વજન પણ સાત પાઉન્ડ છે! આ તમારો પહેલો જ છોકરો છે એમ લાગે છે." તે છોકરાને અખિલાન્દામ્માની પાસે સુવાડતી વખતે નજીકમાં જ ઉભેલા સ્વામીનાથને પૂછયું.

"હા" ગાલમાં જ હસીને સ્વામીનાથે જવાબ આપ્યો. પલંગ પર સૂતેલી અખિલાન્દામ્મા પણ હસી અને પછી પોતાના પતિરાજ તરફ જોઇને, શરમાઇને તેણે પોતાની નજર નીચે વાળી. તેના હૃદયમાંનાં આનંદનો પ્રવાહ જાણે આજે સંયમનો બંધ તોડીને બહાર ઉછાળા મારવા માગતો હતો.

એવામાં જેણે અખિલાન્દામ્માના છોકરાને ન્હવાડીને વજન કરવા માટે બીજી ઓરડીમાં લઇ ગઇ હતી તે નર્સ ત્યાં આવી અને છોકરાને ઉપાડી લઇને તેને પ્રેમથી રમાડવા લાગી.

છોકરાને મૂકીને વોર્ડ બહાર આવતાં જ તે નર્સે બીજીને કહ્યું, 'આશ્ચર્ય છે! છોકરાની ડુંટી આગળ પછી મેં તલ જોયો હતો, તે આટલી વારમાં કેવી રીતે જતો રહ્યો?'

'ઓ ગોડ!' બીજી નર્સ આશ્ચર્યથી ચકિત થઇને બુમ પાડી ઉઠી, 'તે છોકરો આ બાઇનો હતો? અમે તો તેને આઠ નંબરના વોર્ડમાં મોકલી આપ્યો. તેના હાથ પર તે મુસલમાન સ્ત્રીનો નંબર બંધાયેલો હતો.'

'અરે પરમેશ્વર!' પહેલી નર્સે પોતાના કપાળ પર હાથ મારી લીધો અને થોડી વારે ગંભીરપણે બીજીને કહ્યું, 'હવે આ બાબતમાં ચુપ રહેવું જ યોગ્ય છે.'

પણ બીજીને તે ગમ્યું નહીં તે બોલી, 'એ ગુન્હો છે. હજુ પણ તે છોકરાઓની અદલાબદલી કરીને આપણે આપણી ભૂલ સુધારી શકીએ એમ છે'

"મૂર્ખાઇ કરીશ નહીં!" પહેલી નર્સ ગુસ્સાથી બોલી, "તેમ કરીશ તો ઇસ્પિતાલમાંના અધિકારી આ ભૂલ માટે આપણને નોકરીમાંથી કમી કર્યા વિના રહેશે નહીં! સિવાય એ છોકરાઓની માતાઓનો પણ વિચાર કર. આપણે ગમે તેટલું કહીશું તો પણ તેમનું મન શંકા-કુશંકાના હીંડોળા પર આખી જીંદગી ઝોલા ખાતું રહેશે ...નહીં, આ બાબતમાં હવે તો આપણે તદ્દન ચુપ રહેવું એ જ યોગ્ય છે."

બારમે દિવસે આઠ નંબરના વોર્ડમાંની તે મુસલમાન સ્ત્રી—અબ્દુલ તૈયબજીની ધણીઆણી પોતાને ઘેર ગઇ, અને અખિલાન્દામ્મા પોતાને ઘેર આવી. શેઠ તૈયબજીને ઘેરે અપાર ધન હતું, અને સ્વામીનાથને ઘેરે અસીમ પ્રેમ અને સમાધાન હતાં. બન્ને છોકરાઓનું લાલનપાલન ઉત્તમ રીતે થતું હતું. કશી ખામી નહોતી.

સ્વામીનાથનો છોકરો ૧ વરસનો થયો ત્યારે તેની કાકી તેને જોવા આવી. પોતાના ભત્રીજાને જોઇને તે બોલી, "બાબાની આંખો તદ્દન મારા ભાઇ સુંદરસ્વામીના જેવી છે. હા, એનું નાક માત્ર એના પિતાના જેવું છે..." સ્વામીનાથ અને અખિલાન્દામ્મા મનમાં ને મનમાં હસતાં હતાં.

કાળ પોતાના અખંડ વેગથી વહેતો હતો. શેઠ અબ્દુલ તૈયબજીના મરણ પછી તેનો આજે બાવીસ વર્ષની ઉમરનો છોકરો સુલેમાન શહેરમાંના એક અગ્રગણ્ય વેપારીઓમાં ગણાવા લાગ્યો હતો. બાળપણથી જ હોશિયારી જણાઇ આવતી હતી અને હંમેશ તે પોતાના પિતાની સાથે રહીને તેમના વ્યવસાયમાં મદદ કરતો હતો.

આ બાજુ સ્વામીનાથનો છોકરો અશ્વત્થનારાયણ અનેક પ્રયત્નો પછી પણ મેટ્રિકની આગળ શિક્ષણમાં પ્રગતિ કરી શક્યો નહોતો. નોકરી મેળવવા માટે તેણે પુષ્કળ ખટપટ કરી. કેટલાક 'ઇન્ટરવ્યુ' આપ્યા; ભલામણ પત્રો રજુ કર્યા, પરંતુ કંઇ વળતું નહોતું.

તેથી સ્વામીનાથ મનમાં ને મનમાં અસંતોષથી ધસમસતા હતા. છેલ્લે એક દિવસ પોતાના મનમાં ગડબડ મચાવતા અસંતોષને દેશવટો આપવા પોતાની પત્નીને કહ્યું અખિલા, જોષીએ કહેલા ભવિષ્યની તને યાદ છે? તેણે કહ્યું હતું કે, "તમારો છોકરો યશસ્વી ઉદ્યોગપતિ થશે, સમાજમાં તેને પ્રતિષ્ઠા મળશે, માન મળશે. પરંતુ..." અને ખિન્નપણે હસીને તે આગળ બોલ્યા. "બિચારો અશ્વત્થ! આટલી ભલામણો પછી પણ નોકરી મેળવી શક્યો નથી. પછી માન, પ્રતિષ્ઠાની તો વાત જ દુર રહી...તું કહેતી હતી તેજ સાચું છે, અખિલા! જ્યોતિષશાસ્ત્ર એ તો નર્યું ધતીંગ છે! માત્ર ભોળા લોકોને ફસાવવાનું અને જોષીઓને પોતાનું પેટ ભરવાનું સાધન!"

પરંતુ અખિલાન્દામ્માએ તુરત તેનો વિરોધ કર્યો. તેણે તુરતાતુરત કહ્યું, 'છી: છી: આવી ભાવના સારી ન કહેવાય. જોષીની ભવિષ્યવાણી શું ખરી નથી થઇ? શું આપણને છોકરો નથી મળ્યો? ત્યારે જ્યોતિષશાસ્ત્ર ધતીંગ છે એમ શી રીતે કહો છો? કોણે જાણ્યું છે, થોડા દિવસ પછી અશ્વત્થ મોટો ઉદ્યોગપતિ કેમ ન બની જાય! માટે તેને એકાદ 'ચેટ્ટિયર' (દક્ષિણ ભારતમાંના જન્મજાત વ્યાપારી) પાસે થોડા દિવસ કામ શીખવા રાખી જોઇએ...' ❋

સમાચાર સંગ્રહ

યુનીયનનું અવનવું

—કેપટાઉનમાં સ્વ. ફીલ્ડ માર્શલ જનરલ સ્મટસનાં સ્ટેચ્યુ–પુતળાં માટે સાઉથ આફ્રિકા નેશનલ ગેલેરીની સામેની જગ્યાને ૧૫મી ઓગસ્ટે કેબીનેટે બહાલી આપી છે. જ્યાં સ્મટસ મેમોરીયલ કમીટી નજરલ સ્મટસનું ફીલોસોફરની સ્ટાઇલમાં પુતળું ઉભું કરશે. જેની ડીઝાઇન માટે દક્ષિણ આફ્રિકા અને વિદેશના શિલ્પીઓની હરિફાઇ યોજાશે.

—યુનીયનની પાર્લામેન્ટમાં ૧૫ મી ઓગસ્ટે ૨૨ કલાકની 'નનસ્ટોપ' બેઠક પછી ૧૮ વર્ષના ગોરા યુવકને મતાધિકાર આપનારૂં બીલ ૮૩ વિરૂદ્ધ ૨૨ મતથી પસાર થયું હતું. આખી રાત ચાલુ રહેલી બેઠક દરમ્યાન ગૃહ પ્રધાન ડૉ. ડોંજીસે જાગૃત રહી વિરોધ પક્ષને જવાબ આપ્યા હતા અને એક કલાક નું અંતિમ વકતવ્ય કર્યું હતું.

—નાટાલ યુનીવર્સીટીના મેડીસીનના ડીન ઓફ ફેકલ્ટી પ્રોફેસર આઇ. ગોર્ડને ૧૩મી ઓગસ્ટે ડરબનમાં કહ્યું હતું કે, ૧૨મી ઓગસ્ટે પાર્લામેન્ટમાં નવું યુનીવર્સીટી અપાર્ટહેડ બીલ રજુ થયું છે તેમાં ડરબનની મેડીકલ સ્કુલ નાટાલ યુનીવર્સીટીના વહીવટ હેઠળ ચાલુ રહે એવી કોઇ પણ ખાતરી નથી.

—ફ્રી સ્ટેટની ઘણી શાળાઓના બાળકો ફ્લુ. મીઝલ્સ અને મંપની બીમારીથી પથારી વશ થવાથી શાળાઓમાં જઇ નથી શક્યાં. બ્લોમ્ફન્ટીનની ટ્રેઇનીંગ કોલેજના શિક્ષકોને પણ એની અસર થયેલી છે.

—કેપટાઉનની નેશનલ યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકન સ્ટુડન્ટસ 'નુસાસ'ના પ્રમુખ, સ્થાપક અને આજીવન સભ્ય મી. લીઓ માર્કવાર્ડની બદલીમાં મેરીટઝબર્ગના વતની અને વીટવોટર્સરેન્ડ યુનીવર્સીટીના ચાન્સલર મી. રીચર્ડ ફીધમે એ સંસ્થાના ૧૯૫૮–૯ માટે ઓનરરી પ્રમુખપદનો સ્વીકાર કર્યો છે.

વિદેશના સમાચાર

—કેરોમાં ઇજીપ્તના નાણાં પ્રધાન મી. હસન અબ્બાસ ઝાકીએ ૧૪ મી ઓગસ્ટે બહાર પાડ્યું છે કે, સુએઝ પ્રકરણમાં ૧૯૫૬ માં એંગ્લો-ફ્રેંચ સરકારે કરેલાં આક્રમણની નુકસાની બદલ જીનેવામાં ૧૩ મી ઓગસ્ટે કરાર થયા છે તે મુજબ ફ્રેંચ તરફથી ઇજીપ્ત ને બે કરોડ પાઉંડ મળશે.

—કેરોમાં ૧૩ મી ઓગસ્ટે પ્રમુખ કર્નલ નાસરે અમેરીકાના પ્રમુખ આઇઝનહાવરના ખાસ પ્રતિનિધિ મી. રોબર્ટ મર્ફીને કહ્યું છે કે ઇઝરાએલ જો જોર્ડન ઉપર હલ્લો કરશે તો તેના બચાવ માટે યુનાઇટેડ આરબ રેપબ્લીક નું લશ્કર લડાઇમાં ઉતરશે.

—બ્રીટનની સ્ટીમર, એરોપ્લેન અને હેલી કોપ્ટર બાંધનારી ધી સાન્ડર્સ રોઇ કું.ને બ્રીટીશ ૮૦ હજાર ટનની ન્યુકલેર પાવર યુક્ત ૩૫ નોટની ગતિ વાળી એક સબમરીન ટેન્કર બાંધવાની પેરીવી કરવા ૧૩ મી ઓગસ્ટે સૂચના આપી છે. એમાં કેનેડાના હડસન બેથી બ્રીટન લોખંડની ઓર લવાશે અથવા મીડલ ઇસ્ટથી બ્રીટન માટે ઓઇલ લવાશે.

—યુનાઇટેડ સ્ટેટની નેવીએ પોર્ટસ્માઉથ માં *U.S.S.*'સીડરેગન' નામની સાતમી એટમીક પાવરની સબમરીન ૧૬ મી ઓગસ્ટે તરતી મૂકી છે.

—ઓગસ્ટની ૧૭ મીએ પશ્ચિમ ઇરાન માં ધરતીકંપ થવાથી કેટલાંક શહેરમાં ઘર પડી ગયાં અને ૧૨ માણસ મરી ગયાનું તેહરાનથી જણાવાયું છે.

—કેનીયાના ૫૪ વર્ષની વયના ગવર્નર અને કમાન્ડર ઇન ચીફ સર એવલીન બેરીંગ ૧૭મી ઓગસ્ટે (શિકાર) હન્ટીંગ કરવા ગયેલા ત્યાં ઘોડાનો અકસ્માત થવાથી પડી ગયેલા જેથી નાયરોબીની હોસ્પીટલમાં ગયા છે તેમનો કોલર બોન અને બે પાંસળી ભાગી ગયેલી જણાઇ છે.

—અમેરીકાનો પ્રસિદ્ધ ગાયક પોલ રોબસન તેની પત્ની એસલાંડા સાથે ૧૭ મી ઓગસ્ટે મોસ્કો પહોંચ્યા ત્યારે રશીયાના ટેલેવીઝન સેન્ટર તરફથી યોજાયેલ બ્રોડકાસ્ટીંગ લાખો રશીયનો એ જોયું હતું બીજે દિને તેઓનો પ્રોગ્રામ શરૂ થવાનો હતો.

—બ્રીટનના ૩૦ લાખ ઇંજનેરો અને સ્ટીમર બાંધનારા કામદારોએ પેઇગ્ટન માં ૧૪મી ઓગસ્ટે જાહેર કર્યું છે કે જો એમ્પલોયર્સ (માલિકો) સમક્ષ રજુ થયેલી બે કરોડ પાઉંડના પગારની રકમને જો વસુલ કરાવવા માટે જરૂર જણાશે તો તેઓ હડતાળ પર ઉતરશે.

—રેડીયમના શોધક ડૉ. પીરી કયુરી અને મેડમ મેરી કયુરીના જમાઇ પ્રોફેસર જીન ફ્રેડરીક જોલીઓટ કયુરી જે ફ્રાંસના નોબલ પ્રાઇઝ મેળવનાર એક વરિષ્ઠ અણુ વિજ્ઞાની હતા તેનું ૧૪ મી ઓગસ્ટે પારીસમાં અવસાન થયું છે.

—મીયામીથી બહાર પડ્યું છે કે ચાલુ વર્ષની સીઝનનો પહેલો કરીબીયન હરીકેન (વંટોળ) કલાકના ૧૪૫ માઇલ ની ગતિએ ૧૪મી ઓગસ્ટે ફ્રેંચ એન્ટીલસમાં વાયાના ખબર મળ્યા છે.

—લંડનથી ૧૪મી ઓગસ્ટે બ્રીટનના આરોગ્ય ખાતાના પ્રધાને બહાર પાડ્યું છે કે, ગયા વર્ષના માર્ચની ૩૧મીએ પુરા થયેલાં વર્ષમાં બ્રીટનને નેશનલ હેલ્થ સર્વીસ માટે સાઠી અઠ્ઠાવન કરોડ પાઉંડનો ખર્ચ થયો હતો. તેના આગલાં વર્ષ કરતાં એ પાંચ કરોડ વધુ છે.

—યુનાઇટેડ કીંગડમની બેન્કોએ છેલ્લા પાંચ માસના ગાળામાં ચોથી વાર ૧૪મી ઓગસ્ટે બેંકના વ્યાજમાં અડધો ટકો ઓછો કર્યો છે. પાંચ માસ પર સાત ટકા કરેલા. પછી પહેલો ૧ ટકાનો ઘટાડો માર્ચની ૨૦ મીએ; બીજો ૦ાા ટકો મેની ૨૨ મીએ; ત્રીજો અડધો ટકો જુનની ૧૯ મીએ કર્યો હતો હવે સાડા ચાર ટકા પર આવ્યો છે.

—માન્ચેસ્ટરની સોકર ટીમ વાળું એરોપ્લેન મ્યુનીચ આગળ તુટી પડેલું તેમાં મરી ગયેલા ૧૧ ખેલાડીઓનાં સ્ત્રી–બાળકોને માન્ચેસ્ટરની યુનાઇટેડ કલબે તેને ઇન્સ્યુરન્સની મળેલી રકમ માંથી ૬૦ હજાર પાઉન્ડ કઢી પણ ખાસ ધામધુમ વગર વહેંચી આપ્યા છે.

—લંડનમાં કેપટાઉનના આર્ચ બીશપ રેવરન્ડ જુસ્ટ ડી બ્લેન્કના ઉપક્રમે ૩જી ઓગસ્ટે ટ્રાફાલગર સ્કવેરની સેંટ માર્ટીન ઇન ધી ફીલ્ડની ચર્ચ સર્વીસ દરમ્યાન દક્ષિણ આફ્રિકાની ટ્રીઝન ટ્રાયલના આરોપીઓ માટે તથા તેમની કસોટી કરનારાઓ માટે એમ બંને પક્ષના કલ્યાણ માટે પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી.

—વોશીંગ્ટનથી ૪થી ઓગસ્ટે આંતરરાષ્ટ્રીય એર ઇન્ડીઆ તરફથી બહાર પડ્યું છે કે નવી દીલ્હી અને મોસ્કો વચ્ચે આવતા મહિનાથી રેગ્યુલર એર સર્વીસ ચાલુ થશે. અને કે.એલ.એમ. રોયલ ડચ એર લાઇને પણ જણાવ્યું છે કે ૧લી નવેંબરથી આમસ્ટરડામ અને ન્યુયોર્ક વચ્ચે 'નનસ્ટોપ' ઇકોનોમી કલાસની સર્વીસ ચાલુ થશે.

—પેકીંગમાં ૧૮૮ જોશીઓ છે. જેમાં થી ૪૭ આંધળા છે. સરકારે તેમાંના ખાસ જરૂર હોય તેને મદદ કરવાનું અને બાકીના પર પ્રતિબંધ મૂકી તેમને બીજો ધંધો કરવાનો હુકમ કર્યો છે.

—પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન મી. મલીક ફિરોઝ ખાન નુન જેઓ હમણાં લંડનમાં છે તેમણે ભારત–પૂર્વ પાક સરહદપર કથળેલી સ્થિતિમાં શાંતિ સ્થાપવામાં ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ નહેરૂને એક અંગત પત્ર લખી મદદ કરવાની માગણી કરી છે.

—સેન્ટ્રલ આફ્રિકન એર વેઇઝ તરફથી ૧૦મી ઓગસ્ટે જણાવાયું હતું કે, સોલસબરીથી શનીવાર તા. ૯ મી ઓગસ્ટે ૪૭ પેસેંજરો અને સાત કામદારો સહિત લંડન માટે 'અપીકા' નામનું એરોપ્લેન ઉપડેલું તે બેંઘાઝી પાસેના ડુંગરાળ પ્રદેશમાં ભટકાઇ પડ્યું હતું જેથી તેમાંના કુલ્લે ૫૪ માણસો પૈકી ૩૬ મરી ગયા છે.

—લંડનમાં ભરાયેલી વિશ્વભરના બીશપો ની લેમ્બેથ કોન્ફરન્સની ઇતિશ્રી સુચક ઓગસ્ટની ૧૦મીના રવીવારે વેસ્ટ મીનીસ્ટર એબીમાં ચાર બીશપોએ ચર્ચના ઘંટાનાદથી અંતિમ વિધિ કરી હતી.

—બ્રીટીશ વડા પ્રધાન મી. હેરલ્ડ મેકમીલન તા. ૭મી ઓગસ્ટે એરથી એથન્સ ગયા હતા જ્યાં સાઇપ્રસમાં શાંતિ સ્થાપવા માટે ગ્રીસ અને ટર્કીના વડા પ્રધાનો અને આર્ચબીશપ મકારીયોસ સાથે ચર્ચા વિચારણા ચલાવે છે.

—બૌદ્ધ ધર્મના મથક ગણાતા જાપાન માં ૮ દિવસ માટે ૬૩ દેશના ક્રિશ્ચિયન કેળવણીના વિકાસની ચર્ચા કરવા ચાર હજાર જેટલા પ્રતિનિધિઓની ઇન્ટરનેશનલ ક્રિશ્ચિયન કોંગ્રેસ ઓગસ્ટની છઠ્ઠી તારીખે ટોકીયોમાં શરૂ થઇ હતી.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો :

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩–૧૬૫૪.

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીલ્કની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઈઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શણગારવા માટે જથ્થાબંધ રીબનો મળી શકશે.

બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાયત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં ફુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના બ્રોચર્સ મળશે.

ઠેકાણું : **માબરો હેટસ (પ્રો.) લી.**

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેટ મેન્યુફેકચરર,

ફોન : ૮૩૫-૭૯૯૨ પહેલે માળે,

બોકસ ૫૨૫૭. માસ્ટર મેન્સન્સ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

બાળકો માટે શ્રાવણનું મહત્વ

આપણા દેશમાં વર્ષના છેલ્લા ચાર માસ લોકો ખેતી કામમાંથી પરવારી ગયાં હોય છે. એટલે તેમને બીજું ખાસ કરવાનું હોતું નથી. વળી વરસાદ પણ પડતો હોવાથી ક્યાંય ફરવા જઇ શકતા નથી; એટલે ઘરમાં જ રહેવું પડે છે. આ દિવસો દરમીયાન ઠીક તહેવારો પણ ઘણા આવે છે. તેથી આપણા ઋષિ, મુનિઓએ આ ચાર માસને વધુ પવિત્ર માન્યા છે. અને તેમાં ય શ્રાવણને ઘણું મહત્ત્વ આપેલું છે.

આ દિવસોમાં સત્સંગ કે કથા, કીર્તનના કાર્યક્રમો યોજવામાં આવે છે. અને લોકોને નવરાશ હોવાથી તેમાં ભાગ લઇ શકે છે. અને પોતાનાથી બને તેટલી પ્રભુ ભકિત કરે છે. તથા આખા વર્ષ દરમીયાન થયેલી ભૂલોને સુધારવા પ્રયત્ન કરે છે.

વરસાદને કારણે રોગચાળો ફેલાવાનો ભય હોવાથી, તંદુરસ્તી સાચવવા માટે પણ લોકો એક ટાણું કરે છે. આવા ઉપવાસ કરવાથી અન્ન બચે છે અને શરીર સારૂં રહે છે, તેમજ મન શુદ્ધ થવાથી પવિત્ર વિચારો આવે છે. આના પરિણામે આપણે પ્રભુની વધારે નજીક જઇ શકીએ છીએ. ઉપવાસનો અર્થ જ છે (ઉપ=નજીક+વાસ= રહેવું) પ્રભુની નજીક જવું તે.

આ દેશમાં આપણે સ્વદેશના જેવા કાર્યક્રમો યોજી શકતા નથી. પણ ઉપવાસ કરીને બને તેટલી પ્રભુ ભક્તિ તો કરી જ શકીએ છીએ. અને ભૂલો સુધારી, વધુ સારા બની, નીતિમય જીવન જીવવાનો યત્ન કરી શકીએ છીએ.

જેથી આપણે નીચે પ્રમાણેનું વર્તન રાખવાનો પ્રયત્ન કરવો ઘટે છે.

હે પ્રભુ! અમને એમ કરવાની શકિત આપો :

૧. પ્રાર્થનામાં અમે શાંતી જાળવીશું અને એક ચિત્તે પ્રાર્થના કરવા પ્રયત્ન કરીશું.

૨. વડિલોને માન આપી "નમસ્તે" કરવાનું ભૂલીશું નહીં.

૩. અંદર અંદરના કજીયા ભૂલી જઇ, અમે બધા મિત્ર તરીકે રહીશું.

૪. કોઇની નિંદા કે ચાડી-ચુગલી કરીશું નહીં.

૫. કોઈનું પણ અપ્રિય કરીશું નહીં બધા પ્રત્યે માન રાખીશું. કારણ અમે જાણીએ છીએ કે અમે જ અમારા મિત્ર છીએ અને અમે જ અમારા શત્રુ છીએ, જેથી કોઇને દોષ દઇશું નહીં.

—ક. કા. પ્ર.

માનવજીવનનો આદર્શ —શ્રી. કેદારનાથજી.

યોગ્ય કર્મ સિવાય જીવન ચાલી ન શકે. શુદ્ધ વિવેક સિવાય યોગ્ય અને અયોગ્ય કર્મો વચ્ચેનો ભેદ આપણે ઓળખી શકીશું નહિ. સેવાધર્મથી આપણે વર્તીએ તો જ આપણામાં પરસ્પર સહકાર રહેશે. આપણે બધા એકમેક માટે ઉદાત્ત ભાવનાથી સહન ન કરીએ તો આપણામાં પ્રેમ, વિશ્વાસ આદિ ભાવો પેદા થશે નહિ અને વધશે પણ નહિ. પ્રેમ, વિશ્વાસ સિવાય ઐક્ય નિર્માણ નહીં થાય. ઐક્ય ન હોય તો સમાજ ટકવો શક્ય નથી. ત્યાગ સિવાય આપણામાં ઉદાત્તતા વગર આપણે એકબીજા માટે સંતોષથી થોડું ઘણું સહન કરી શકીશું નહીં. સંયમ વગર સાચો ત્યાગ સધાશે નહીં. સાચા ત્યાગ વગર સંતોષ નહીં. સંતોષ ન હોય તો આત્મકલ્યાણ થવું શક્ય નથી. આ બધા ગુણો સેવાધર્મ અને કર્તવ્ય પર નિષ્ઠા રાખ્યા સિવાય સધાશે નહિ. આ બધાંમાં પરસ્પર એવો સંબંધ છે કે તેમને એકબીજાથી જુદાં માની શકાય તેમ નથી.

પુત્ર માટે બધી રીતે સહન કરવાનું માતા-પિતાને કોણ શીખવે છે? દેશ માટે પ્રાણ અર્પણ કરનારાં, તે માટે હંમેશા દુઃખ સહન કરનારાં, ધર્મ માટે બલિદાન આપનારાં, કુટુંબમાં પરસ્પર સંતોષથી સહન કરનારાં—આ બધાંને પોતાની નિષ્ઠામાંથી જ બધું સહન કરવાનું સામર્થ્ય પ્રાપ્ત થાય છે. આપણું માનવજીવન આ નિષ્ઠા પર જ ચાલેલું છે. પોતાની વૈયક્તિક અડચણોને, પોતાનાં વૈયક્તિક દુઃખોને ન ગણકારતાં આપણે એકબીજાને માટે સંતોષથી જે સહન કરીએ છીએ તેના પર જ આપણાં બધાંનું જીવન ચાલેલું છે. આ સહન કરવામાં જ્યાં બાધા આવે છે—જ્યાં કેવળ સ્વાર્થથી આપણે વર્તીએ ત્યાં માનવતાનો વિકાસ બંધ પડે છે. આ વિકાસ હંમેશ ચાલતો રહે એવી આપણી ઇચ્છા હોય તો આપણે પોતાના દરેક કર્મમાં કર્તવ્યનિષ્ઠા અને સેવાભાવના રાખવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. જન્મથી માંડીને અંત સુધી માનવજાતિના સદ્ગુણોપર આપણા જીવનનો આધાર છે. માનવજાતિમાં આજે જે કાંઇ સુખ, સંતોષ, આનંદ અને ઉત્સાહ દેખાય છે તેમાં આપણી માનવતા એટલે આપણા સદ્ગુણો કારણરૂપ છે. અને જે કાંઇ દુઃખ, આપત્તિ અને અનર્થ જણાય છે તેમાંયે આપણા દુર્ગુણો કારણરૂપ છે. આપણા સદ્ગુણ-દુર્ગુણ, સેવાવૃત્તિ અને સ્વાર્થ, ધર્મ અધર્મનું જ આ બધું પરિણામ છે. આ વાત ધ્યાનમાં લઇને આપણે બધાંએ આપણા જીવનમાં સદ્ગુણોને, સેવાધર્મને મહત્ત્વ આપવું જોઇએ. માનવતાને આપણા જીવનનો આદર્શ સમજવો જોઇએ. આ બાબત આપણે ધ્યાનથી લઇશું તો આપણે બધાં સુખી થઇશું એમાં સંશય નથી.

—'વિશ્વવાત્સલ્ય'માંથી.

ઇસ્ટ લંડન હિંદુ સોસાયટી

ઉપરોક્ત સંસ્થાની ૩૪ મી વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ તા. ૧૦-૮-૫૮ નાં રોજે શ્રી. હેરીભાઇ નાથુભાઇના પ્રમુખ પદે મળી હતી. પ્રાર્થના બાદ મંત્રી શ્રી મોહનલાલ હરિભાઇએ ગત વર્ષની મીનીટ વાંચી સંભળાવી હતી. બાદ ખજાનચી શ્રી વલ્લભભાઇ કરસને સરવાયું રજુ કર્યું હતું. મંત્રીએ ગત વર્ષ દરમીયાન કરેલ કાર્યની રૂપરેખા આપ્યા બાદ ચાલુ વર્ષ માટે નીચેના કાર્યવાહકો ચુંટાયા હતા. પ્રમુખ : શ્રી હેરીભાઇ નાથુભાઇ, ઉપ-પ્રમુખ : શ્રી ભવાનભાઇ ગોપાળ, મંત્રી : શ્રી મોહનલાલ લ. હરીભાઇ, ઉપ-મંત્રી : શ્રી ઇશ્વરલાલ વિઠ્ઠલભાઇ, ખજાનચી : શ્રી વલ્લભભાઇ કરસન.

કમીટી : સર્વશ્રી. જરમતભાઇ જી. મોરાર, લાલભાઇ છીબા, પ્રેમાભાઇ દુલ્લભ, રામલાલ લ. હરીભાઇ, કનૈયાલાલ રામા, ભગુભાઇ જીવણભાઇ, પુંજીયાભાઇ લાલા.

ઓડીટરો : શ્રી રામલાલ લ. હરીભાઇ, શ્રી મગનભાઇ પ્રેમાભાઇ.

ટ્રસ્ટીઓ : સર્વશ્રી. પ્રેમાભાઇ દુલ્લભ, વાલજીભાઇ ઉંકા, કે. એમ. લાલ, મીઠાભાઇ રણછોડ, રામલાલ લ. હરીભાઇ, હરિભાઇ નાથુભાઇ, જરમતભાઇ જી. મોરાર.

શ્રી "લહરિ" અને પાર્વતિ તા. ૨૧-૮-૫૮ ના રોજે ઇસ્ટ લંડન ગયાં છે.

શ્રી સુરત આર્ય ભજન મંડળ, ડરબન

અખંડ કીર્તન સપ્તાહ

ઉપરોક્ત મંડળ તરફથી સંવત ૨૦૧૪ શ્રાવણ વદ એકમ (૧) ને શનીવાર તા. ૩૦-૮-૧૯૫૮ના દિને સવારે ૭ (૬) વાગેથી શ્રાવણ વ. આઠમ (૮)ને શનીવાર, તા. ૬-૯-૧૯૫૮ ની સાંજે પુર્ણાહુતિ સુધી અખંડ કીર્તનનો સપ્તાહ ઉજવવાનો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો છે. તો એ પ્રસંગે દરેક ભાવિક ભાઇઓ તેમજ બહેનોને પધારવા ખાસ આગ્રહભરી નમ્ર વિનંતી છે.

સ્થળ : શ્રીમાન વી. એન. નાયકની બીલ્ડીંગના પહેલે માળે, સપ્તાહ મંદિરમાં, ૧૧૪-૧૧૬ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન નાટાલ.

કાર્યક્રમ : સંવત ૨૦૧૪ના શ્રાવણ વદ એકમ (૧) ને શનીવાર તા. ૩૦-૮-૧૯૫૮ને સવારે ૭ (૬) વાગે, શ્રી રમણલાલ પ્રાણશંકર જોષીના શુભ હસ્તે પૂજન વિધિથી "અખંડ કીર્તન સપ્તાહ"નો આરંભ કરવામાં આવશે, અને પુર્ણાહુતિ સુધી અખંડ કીર્તન (ભજનો) ચાલુ રહેશે.

સપ્તાહ દરમ્યાન દરરોજ, સવારે સાત (૭) વાગે "મહા મંત્ર ધૂન," પંદર મીનીટ કાર્યબાદ સવાસાત (૭-૧૫) વાગે આરતી થશે, ત્યાર બાદ પાંચ મીનીટ સુધી "રામધૂન" કરવામાં આવશે.

સપ્તાહ દરમ્યાન દરરોજ સાંજે બરાબર ૭ (૬) વાગે "મહા મંત્ર જપ" શરૂ કરી, ત્રીસ (૩૦) મીનીટ સુધી જપ કરવામાં આવશે, ત્યારબાદ

આરતી : દર રોજ સાંજે બરાબર સાડા ૭ (૬-૩૦) વાગે શરૂ થશે, આરતી બાદ પંદર (૧૫) મીનીટ સુધી "રામધુન" કરવામાં આવશે.

પુર્ણાહુતિ : "અખંડ કીર્તન સપ્તાહ"ની પુર્ણાહુતિ-હવન ક્રિયા, સંવત ૨૦૧૪ ના શ્રાવણ વદ આઠમ (૮)ને શનીવાર તા. ૬-૯-૧૯૫૮ ને દિને બપોરે બરાબર ત્રણ (૩) વાગે શરૂ થશે, અને સાંજે ૭ (૬) વાગે (સમાપ્તિ) બીડું હોમવામાં આવશે.

શ્રી ગોકલઅષ્ટમી : શ્રી ગોકલ અષ્ટમી નિમિત્તે ભજન-કીર્તન શનીવાર તા. ૬-૯-૧૮૫૮ ની રાત્રે આઠ (૮) વાગેથી રાતના એક (૧) વાગ્યા સુધી ઉપરોક્ત સ્થળે કરવામાં આવશે.

નોંધ : (સપ્તાહમાં) ભાગ લેવા ઇચ્છા રાખનાર ભાઇઓએ મંત્રીને મળી ખુલાસો મેળવવો.

ભાણાભાઇ (મંગળદાસ) ભીખાભાઇ (પ્રમુખ)

કેશવભાઇ ભીખાભાઇ, (મંત્રી)

(જા. ખ.) શ્રી સુરત આર્ય ભજન મંડળ, ડરબન.

સ્ટોલ નં. ૪૬ ઇન્ડીયન માર્કેટ, વિક્ટોરીઆ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બી-આઇ

મુંબઇ કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

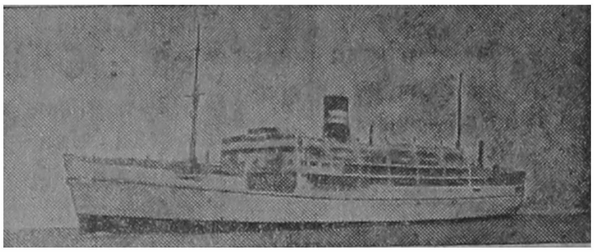

સ્ટીમર કરંજા ૨૯મી ઓગસ્ટ ૧૯૫૮ના આવશે ને કરાંચી થઇ મુંબઇ જવા ૪થી સપ્ટેમ્બર ૧૯૫૮ના ઉપડશે.

મુંબઇ અથવા કરાચીનું ભાડું.

ફર્સ્ટ કલાસ	એક	ખોરાક	વગર	પા. ૬૨–૦–૦
સેકન્ડ કલાસ	,,	,,	,,	પા. ૬૦–૧૫–૦
થર્ડ કલાસ	,,	,,	,,	પા. ૩૧–૧૦–૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)
૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ,—ડરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરામત."

લીસ્ટ નં. ૪ **બોધપ્રદ નવાં પુસ્તકો**

જગતના ઇતિહાસનું સંક્ષિપ્ત રેખાદર્શન (જવાહરલાલજી)	૧૮	૦
મહાદેવભાઈની ડાયરી ભાગ ૧ લો (ગુજરાતીમાં નથી. હીંદીમાં જ છે)	૧૦	૦
,, ,, ,, ૨ જો ,, છે.	૧૨	૦
,, ,, ,, ૩ જો	૧૧	૦
,, ,, ,, ૪ થો	૮	૬
જીવનનો આનંદ (કાકા કાલેલકર)	૮	૩
અમારાં બા (વનમાળા નેયર)	૪	૬
કેળવણી વિકાસ	૩	૦
ચીન દેશનાં કથાનકો (મુકુલભાઈ કલાર્થી)	૨	૦
જાણવા જેવી વાતો ,, ,,	૧	૩
જીવન અને મરણ ,, ,,	૧	૩
ધર્મ સંસ્થાપકો ,, ,,	૧	૩
પચાસ પ્રેરક પ્રસંગો ,, ,,	૨	૦
પ્રતિભાનું પોત ,, ,,	૧	૩
ભક્તરાજ ,, ,,	૨	૬
બોધક ટીકડીઓ ,, ,,	૨	૦
મોટા માણસનાં મન ,, ,,	૨	૦
શીલ અને સદાચાર ,, ,,	૧	૩
શેખ સાદીની બોધ કથાઓ ,, ,,	૧	૬
સંત સમાગમ ,, ,,	૧	૩
માનવ જીવનનું ઝવેરાત ,, ,,	૧	૩
પ્રાચીન શીલ્પ કથાઓ (ગોપાળદાસ જી. પટેલ)	૧	૬
ગાંધીજીનો વિનોદ (લલ્લુભાઈ મકનજી)	૨	૦
બાપુના બા ને પત્રો (મણીલાલ ગાંધી)	૨	૬
કસ્તુરબા સ્મારક અંક (ઈ. ઓ.)	૧	૬
ગાંધી ,, ,, ,,	૨	૦
ગોલ્ડન જ્યુબીલી ,, ,, (ફીનીક્ષ)	૧	૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી ભાષાંતર પાઠ માળા (ભાગ ૪ થો છે.)	૨	૦

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal.

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કુંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઇ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાનું
કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — ડરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Private Bag, Durban, Natal.